Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 38 (1538) ♦ Субота, 1 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

Весна на ім'я Світлана

Сьогодні перший день весни, і білий світ став ще світлішим, а дівчину на цьому знімку звуть Світланою, отож, тут є певний взаємозв'язок. І справа не лише в імені, а й у тім, що весна — це пора повсюдних потрясінь, а Світлана Іщенко працює саме в індустрії потрясінь душевних. Простіше кажучи, Світлана Іщенко — актриса Миколаївського муздрамтеатру. Поміж інших ролей вона грає там Марусю Чурай, і вам не варто чекати календарного березня, щоб переконатися, що у Світлані є справді щось весняне. Та й ще: у будь-якій весні є щось від хорошої актриси: запланована стихійність і водночас непередбачуваність. Саме тому якраз весною бунтують усілякі паризькі комуни, пишуться квітневі тези, народжуються великі диктатори і провокуються різні аномалії.

(Закінчення на 9-й стор.).

Фото Олександра КРЕМКА.

Як сусіда із сусідою...

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з міністром закордонних справ Білорусі Іваном Антоновичем. Під час переговорів співбесідники обговорили проблеми україно-білоруського двостороннього співробітництва, висловили свою позицію щодо розширення НАТО і проблем регіональної співпраці.

На зустрічі також ішлося про поглиблення міжпарламентських відносин, застосування на практиці кращого досвіду у цій сфері.

Парламентська хроніка

«Пільга» міністрові, пільга «чорнобильцю»

Ранкове й денне засідання 28 лютого

На перший погляд може видатися дивним, що питанню увільнення Юрія Єханурова з посади голови Фонду держмайна України Верховна Рада присвятила досить багато часу. Адже Президент України звернувся до найвищого законодавчого органу держави з поданням, в якому аргументує цей крок надзвичайно складною ситуацією в економіці України та необхідністю призначення Ю. Єханурова на посаду міністра економіки України. Однак зауваження депутатів та їх небажання підтримати це подання стосувалося не самої суті справи, а того, якою мірою воно узгоджується із законами. Промовці вказували на юридичну некоректність у діях Президента України, який спочатку призначив Ю. Єханурова на посаду міністра економіки і лише після цього звернувся до Верховної Ради України за згодою про увільнення з попередньої посади.

(Закінчення на 2-й стор.).

ХЕРСОНСЬКІ ВЧИТЕЛІ ПРИПИНИЛИ СТРАЙК

Херсонські вчителі вчора припинили страйк: після 23-денної перерви заняття поновилися у всіх школах обласного центру.

У ході переговорів, як повідомляє ДІНАУ-Укрінформ, між міськвиконкомом і страйковим комітетом було досягнуто угоди про задоволення головної вимоги освітян — погашення заборгованості по зарплаті. Цими днями за рахунок дотації з держбюджету педагоги отримують свій заробіток за листопад, грудень і січень. Борг за вересень і жовтень міська влада пообіцяла повернути до 1 травня.

ВЕСНЯНА ПОЇЗДКА ПРЕМ`ЄРА

Учора Прем`єр-міністр України Павло Лазаренко відвідав Івано-Франківську область. Там він представив активові області новопризначеного голову облдержадміністрації Михайла Вишиванюка, а також ознайомився з роботою концерну «Оріана», що в Калуші, та Бурштинської електростанції. Було проведено нараду з питань підготовки до весняно-польових робіт. Відбулося також засідання оргкомітету з відзначення 1100-річчя Галича.

Сьогодні Прем`єр-міністр у Миколаєві ознайомиться з роботою суднобудівного заводу ім. 61 комунара, проведе нараду з питань суднобудування. Крім того, у колективному сільськогосподарському підприємстві «Ольвія» Очаківського району за участю Прем`єра відбудеться нарада з головами райдержадміністрацій, керівниками підприємств і організацій, на якій їтиметься про підготовку господарств області до весняних робіт.

Везіння тижня

Двічі — у «десятку»

Уранці в корпункті задзеленчав телефон.

— Це вас із Сарн турбують, Микита Юдович Лещенко телефонує. Я виграв у лотерею «Голосу України» сервіз. Як і де мені його забрати?

— По-перше, вітаю, а подруге, приїздіть і забирайте. Коли вам зручніше?.. Але стривайте-стривайте! Чи це не...

— Так, так, саме я — торік у липні виграв набір книжок із серії «Реабілітовані історією» рівненського видавництва «Азалія». І, як бачите, знову...

Ну, що тут скажеш? Снайпер — та й годі! Як мовиться, приклад, гідний наслідування.

Рівненська область.

«Когда я ем, я глух и нем»

27 лютого відбулася позапланова сесія Луганської міськради народних депутатів. Тривала вона лише 15 хвилин. Депутати закликали правоохоронні органи з'ясувати, нарешті, хто правий, а хто ні у протистоянні: мер О. Данилов — обласне управління СБУ. Сесія попрохала мера припинити голодовку, розпочату 24 лютого. Увечері О. Данилов повідомив, що повернеться до обідного столу, а також заявив, що чекає приїзду до Луганська представників Генеральної прокуратури та республіканського управління СБУ —розмовляти він згоден тільки з ними, а до цього — він оголосив мовчання. Звинувачення проти нього голови Луганського СБУ Ю. Землянського, викладені на прес-конференції, мер рішуче відкидає.

До боротьби проти МВФ будьте готові!..

Дошка пошани

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів».

Сеня стоїть посеред палати у пошматованому галіфе, з плечей звисають, наче дві мотузки, червоні підтяжки, колись білі капці — тепер руді, засмальцьовані, просять каші, а на голові — новий-новісінький ковбойський капелюх...

Лікар ошелешено дивиться і сплескує в долоні:

— Сеню, хто це тебе так? Неначе сто хортів рвало?

— Це — Міжнародний валютний фонд та отой... як його... Світовий банк з мене так познущалися!

— А ковбойський капелюх?

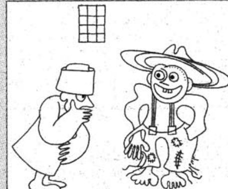
— Правда ж гарний подарунок? Це мені друзі-депутати Варченко та Мітренко зі Штатів привезли. Вони там, у сполучено-загниваючих америках, прогресивні лекції читали, парламентаріїв усіх країн єднали проти МВФ.

— Ну і як?

— Чого це ти либишся?! Я, до речі, учора теж свій підпис поставив у їхньому посланні до Клінтона з вимогою закрити раз і назавжди цю міжнародну валютну лавочку. А сьогодні ось, бачиш, на Нюрнберзький процес проти МВФ та Світового банку йду... Як приклад руїни...

— Ти йдеш?

— А чого це ти знову дивуєшся? Мене Варченко та Мітренко запросили... Геть з дороги!..

— Сеню, шляпу зніми!

— Га?

— Шляпу зніми!

Дошка закінчується на 4-й стор.

Людмила МЕНЖУЛІНА,
«Голос України»

Акцизом по серцю!

Щоб завмерло вітчизняне виробництво ліків, треба всього-нічого. Приміром, припинити відпускання спирту без сплати акцизного збору. Або ще краще — загнути таку ставку акцизного збору, щоб виробник корвалолу або корвалдину сам схопився за серце від ціни на товар, купити який не зможуть ні вдома, ні в далеких і близьких околицях...

Щось схоже відбувається протягом уже восьми місяців. Фармацевтичні підприємства лихоманить від цієї «акцизної» невизначеності та ймовірності згубних кроків. Наслідки липневої (1996 р.) постанови Кабінету міністрів про припинення відпускання етилового спирту для виготовлення лікарських засобів і ветеринарних препаратів без сплати акцизного збору були такі: **виробництво зменшилося на 6 %, підприємства не виробили лікарської продукції на спиртовій основі майже на 14 млн. гривень. Відповідно до бюджету як податки не надійшло 2,21 млн. гривень. А збитки тільки на київському АТ «Фармак» становлять майже 20 млн. гривень.**

Чому так багато? Та тому, що вироблювані на «Фармаку» ходові «серцеві» препарати зависли б незапитані через ціну, що підскочила в 1,5—2 рази. Довелося зменшувати асортимент, обмежувати експортні поставки, що само по собі загрожує безповоротною втратою ринків збуту.

А зі збутом й так проблеми. Багатомісячна заборгованість за платежами бюджетних лікарень і аптек, які отримали медпрепарати із заводів, сягає вже п'ятдесяти мільйонів гривень. По суті, на цю суму медпром безвідсотково прокредитував лікувальні установи. Але ж затримка платежів — це відволікання обігових коштів. Нині у вільному обігу підприємств фармацевтичної галузі ледве набереться 5% цих коштів. Решту «з'їли» дебіторська заборгованість, сировинні і товарні запаси. Тож про розвиток годі й говорити?

А тут ще й акцизний збір, як дамоклів меч, навис над галуззю, котра споживає на виробничі потреби лише 1,5 всього вироблюваного в країні спирту.

І ось у проміжках між запровадженням акцизного збору і скасуванням (в жовтні минулого року скасували, але тепер знову мають намір брати, незалежно від клопотань Держкоммедбіопрому перед урядом, парламентом) виробники ліків усе одно намагаються робити людям добро. Відкривають свої спеціалізовані аптеки, в яких пропонують вітчизняні, якісні і дешеві ліки. І зовсім не задля того, щоб затріпотіло від задоволення чиєсь чиновницьке серце.

Перша спільна аптека Держкоммедбіопрому і фірми «Літум», де в широкому асортименті вітчизняні препарати, відкрилася в Києві на Повітрофлотському проспекті, 58.

Парламентська хроніка

Бюджет — загальний, а своя «сорочка ближче до тіла»

Вечірнє засідання 27 лютого

Винятково складним і почасти спірним назвав голова постійної парламентської Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов законопроект про податок на додану вартість, над котрим парламент працює уже другий рік і навіть на початку нинішнього другого читання мусив визнати за необхідне виносити його ще й на третє. Однак тут же В. Суслов зазначив, що в разі його прийняття у запропонованому варіанті це буде один з кращих законів про ПДВ не лише серед країн СНД, а й Європи.

Насамперед запропоновано замість традиційного поділу надходжень від ПДВ на зарахування до місцевих і державного бюджетів зосередити ці надходження у державному. Від цього, мовляв, виграють підприємства, бо з'явиться ефективний механізм відшкодування їх витрат, пов'язаних зі сплатою такого податку. Але, відповідно, програють місцеві бюджети...

По-друге, оскільки механізм такого податку має сприяти витягуванню «тіньової» економіки на світ Божий, то дуже важливо обмежити пільги щодо збирання ПДВ.

Було зрозуміло, що в цьому питанні, як у жодному іншому, особливо багато «мін сповільненої дії», котрі «вибухатимуть» суперечками в сесійному залі. Адже йдеться про скасування (нехай і поступове) пільг щодо ПДВ на виробничий імпорт для власних потреб, використання нульової ставки ПДВ лише для експортних потреб (а сьогодні за нульовою ставкою на ПДВ реалізуються всередині України вугілля й електроенергія, і ці галузі, передусім вугільна, без бою пільгу не здадуть).

Однак, незважаючи на високу оцінку проекту головою комісії, як і на підкреслення того, що, окрім народних депутатів, над документом безпосередньо працювали урядовці, представники Українського союзу промисловців і підприємців, цілком протилежну оцінку висловив уже перший учасник дискусії — Володимир Пилипчук. Він закликав не голосувати за цей варіант законопроекту, бо, за його словами, такий закон фактично проіснує рівно місяць — до першої сплати податків, після чого настане новий виток інфляційних процесів і падіння економіки.

А Наталія Штепа запропонувала не форсувати подій, не розглядати проект цього дня, а надати народним депутатам можливість краще ознайомитися з ним. І хоча її, як і В. Пилипчука, підтримували деякі інші народні обранці, усе ж головуючому на засіданні Олександру Морозу вдалося «підштовхнути» парламент до розгляду цього проекту.

Оскільки парламентарії представляють різні верстви й категорії населення, то й під час обговорення того чи іншого положення часто спрацьовував принцип «своя сорочка ближче до тіла». Одні парламентарії хотіли б зберегти нульові ставки для реалізації всередині країни електроенергії чи вугілля, інші вимагали не оподатковувати ПДВ реалізацію товарів спецпризначення для інвалідів, представники агросектора наголошували на скруті у своїй галузі, а хтось наполягав на важливості сприяння розвитку пасажирських перевезень...

За дві години роботи вдалося опрацювати п'ять статей законопроекту, основні суперечливі положення доведеться узгоджувати під час розгляду у третьому читанні. Розгляд решти вирішили продовжити на наступному пленарному засіданні, а також домовилися попрацювати і над питаннями з порядку денного, до котрих цього дня руки не дійшли.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Пільга» міністрові, пільга «чорнобильцю»

(Початок на 1-й стор.).

Вказувалося також і на те, що деяких народних депутатів призначають на посади у виконавчі структури без згоди парламенту. Парламентарії дали «добро» лише після доповнення народного депутата Леоніда Кравчука. Згідно з ним Президентові України запропоновано вносити на розгляд Верховної Ради України законопроект, який врегульовував би такі ситуації. Тобто народні депутати продемонстрували, що вони поступово відходять від принципів революційної доцільності, які переважали тривалий час, твердо вимагають законності.

Далі сесія продовжила постатейне обговорення у другому читанні проекту закону України «Про податок на додану вартість». Розпочавши його розгляд напередодні, парламентарії, очевидно, присвятять обговоренню увесь цей пленарний день. Отже, до законопроекту внесено понад 200 доповнень і поправок, кожну з яких їх ініціатори намагаються аргументовано відстояти.

Виважено і скрупульозно намагалися підходити депутати до надання пільг стосовно податку на додану вартість. І не тому, що вони проти пільг, а за те, щоб їх мали ті, хто цього потребує. Зокрема, коли мова йшла про об'єднання інвалідів, осіб, котрі постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, та підприємства, що вони мають у власності, депутати вказували на неодноразові випадки використання «даху» пільговиків різними комерційними структурами. Так, через об'єднання громадян, котрі постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, протягом минулих двох років імпортовано товарів більш як на 9 мільярдів доларів. Водночас ці вироби далеко не завжди потрібні саме «чорнобильцям». Стосовно звільнення від ПДВ організацій, що займаються оздоровленням дітей та постраждалих унаслідок аварії на ЧАЕС, постав сумнів, хто користається пільгами: посередники, які перепродують путівки, чи ті, хто займається оздоровленням. Тому чимало положень законопроектів доопрацьовуватимуть до третього читання.

Планувалося розглянути такі важливі проекти законів, як «Про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України», «Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та інші, однак прийнято в другому читанні лише проект закону «Про податок на додану вартість». Ряд статей і положень, які не одержали необхідної підтримки, відправлено на доопрацювання у відповідну комісію. Після обміну думками народні депутати прийняли постанову, згідно з якою цей законопроект буде розглянуто в третьому читанні через тиждень.

Василь ТУГЛУК.

У погоджувальних комісіях

Законопроект про самоврядування готовий

Тимчасова спеціальна комісія з доопрацювання законопроектів про самоврядну та виконавчу владу на місцях у четвер, 27 лютого, відновила розгляд зауважень і пропозицій до проекту закону «Про місцеві державні адміністрації». Роботу над ним перервали, щоб спільно з погоджувальною групою з податкового пакета доопрацювати розділ «Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування» проекту закону «Про місцеве самоврядування в Україні».

Він пройшов міжфракційне погодження. Залишилося технічно підготувати його до пленарного розгляду Верховною Радою у другому читанні.

Поділившися думками стосовно підсумків доопрацювання законопроекту в цілому, уповноважений авторської групи, перший заступник міністра фінансів Станіслав Буковинський сказав:

— Головне в тому, що вдалося краще «виписати» стрижневі положення. Ними передбачається закріпити право територіальних громад на комунальну власність, визначено, які об'єкти можуть належати до неї, їх правовий захист, можливість об'єднання комунального майна на договірних засадах для здійснення спільних проектів або спільного фінансування окремих заходів. Хоча тут і не передбачено закріплення за громадами конкретних об'єктів. (Це має вирішуватись іншими законодавчими актами або в порядку, який визначатиме Верховна Рада). Під час розгляду пропозицій і зауважень, які надійшли після першого читання, знайдено проект оптимального рішення щодо джерел формування місцевих бюджетів, участі держави в забезпеченні фінансовими ресурсами заходів, що їх делегують органам місцевого самоврядування. Чітко і недвозначно визначається, що за самоврядними органами має бути закріплено у встановленому законом порядку окремі загальнодержавні податки, збори

і обов'язкові платежі. Досить важливе положення про те, що видатки місцевих кошторисів повинні передбачати потребу забезпечення грошовими коштами мінімальних соціальних потреб, які мають враховувати економічний, соціальний, природний, екологічний стан відповідних адміністративно-територіальних утворень. Проект закону гарантує самостійність місцевих бюджетів, не допускає втручання у процес їх формування, затвердження й виконання державних органів. Цей документ не випадково називають малою Конституцією. Прийняття його дасть можливість здійснити новий крок на шляху демократизації нашого суспільного життя. Вважаю, доопрацювання законопроекту в міжфракційній депутатській комісії істотно прискорило й поліпшило його підготовку до сесійного розгляду.

Аналізуючи зауваження і пропозиції до проекту закону «Про місцеві державні адміністрації», народні депутати приділили особливу увагу розділові, який визначає компетенцію органів виконавчої влади на місцях. Ішлося про порядок здійснення ними функцій державного контролю, повноважень у галузях соціально-економічного розвитку територій; бюджету і фінансів; розпорядження майном; приватизації та підприємництва; житлово-комунального господарства; використання природних ресурсів; екології, науки та освіти; охорони здоров'я; захисту прав і свобод громадян; міжнародних і зовнішньоекономічних зносин тощо.

— Основну турботу виявляємо про те, — зазначив представник депутатської фракції комуністів і Комісії Верховної Ради з питань оборони та державної безпеки Микола Заварзін, — щоб норми цього документа якомога повніше стикувалися з проектом закону про місцеве самоврядування. Тоді влада «у глибинці» діятиме злагідніше, з більшим порозумінням і віддачею.

Прес-служба Верховної Ради України.
На знімку: під час роботи комісії.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій КОВАЛЬЧУК (фото), «Голос України»

Суб'єктивний репортаж

СУД ПРИЙШОВ: біломармуровий тренажер, стіл, стілець, телефон...

Гарний цей будинок на Банковій, 5-7, у Києві! Після реконструкції, виконаної коштом Верховної Ради, він, молочно-білий, надає цій монументальній вулиці (навпроти — новітня будівля комісій Верховної Ради, поруч — президентський палац) урочисто-мажорного шарму... Пережив цей будинок спочатку паперове захоплення, коли Кабінет міністрів своєю постановою забрав його у Верховної Ради, а потім — практичне, коли будинок виділили у тимчасове користування Конституційному судові і останній почав його «опановувати» кавалерійською навалою... Управління справами Верховної Ради звернулося до Вищого Арбітражного суду, щоб він скасував ненормативні акти Кабінету міністрів щодо паперового захоплення цієї будівлі. Але там не поспішають поставити крапку над «і». А Конституційний суд, якому за законом належить працювати з нового року, обживає приміщення.

— Нам байдуже, — каже керівник секретаріату суду Володимир Дубровський, — з ким укласти договір оренди цього будинку — з Кабінетом міністрів, як це вже зроблено, чи з Верховною Радою. А зміна власника не означає переривання договору оренди... Не з нашої вини стався майновий конфлікт між Кабінетом міністрів і Верховною Радою. Та вузол уже зав'язався. І Конституційний суд відчуває його не тільки теоретично. Через суперечку, хто власник будинку, його не здано в експлуатацію за всіма правилами. Електропостачання працює за тимчасовою схемою. Тому ліфт не працює, а стрімкі біломармурові сходи, які створюють глибокий колодязь, куди природне світло проникає з прозорої бані, перетворилися для працівників суду на безрадісний тренажер...

На останні поверхи цього будинку, де й розмістилися здебільшого служби КС, навіть наш спортивний Сергій Ковальчук піднімався не з такою легкістю, як, скажімо, грає у футбол... А тому, що КС освоїв тільки верхні поверхи, є кілька причин. По-перше, немає ключів від кабінетів — треба міняти серцевини замків (а це недешево і не так просто). По-друге, немає меблів. Господарники управсправами Верховної Ради встигли занести їх лише на верхні поверхи будинку, що його після реконструкції мали освоювати комісії Верховної Ради. Тож КС і обходиться тим, що є.

— У нас, — каже керівник служби документального забезпечення Валентина Лебеденко, — з'явилося два металевих сейфи. Вже легше. Бо в цьому маленькому кабінеті, де столи стоять квадратно-гніздовим способом і працює сім душ, листи зберігати нема де... Це взагалі окрема тема.

Кореспонденція велика, з одержанням якої є проблеми. Опрацьовані матеріали треба десь зберігати. Адже з безлічі отриманих листів визначено як звернення близько 40. Люди ще не зовсім усвідомили для себе функції Конституційного суду і пишуть звичайні скарги, супроводжують їх навіть оригіналами документів. Кожний лист ми вивчаємо і даємо відповіді, як-то кажуть, не під один гребінець: мовляв, «не підлягають розгляду в КС», — а повідомляємо, куди слід звернутися, даємо консультації. А те, що надсилають навіть оригінали документів, свідчить про довіру людей Конституційному судові.

Щодо самих звернень, то ось вони, на знімку. Тут проблеми ветеранства, заощаджень, про тлумачення статей 55 і 150 Конституції, 116 і 117 статей КЗпП, про приватизацію державного житлового фонду.

Подання до КС надійшли про закон «Про рахункову палату», про скасування смертної кари, про сумісництво депутатів — усього 16.

Про те, як судді Конституційного суду готуються до їх розгляду, розповів суддя Конституційного суду Віктор Скомороха, який представляє змішану колегію. Всього їх створено три, за поданнями, за зверненнями и змішана — вона готує до розгляду і перше і друге. Ця колегія ще неповна, складається з чотирьох суддів замість шести, бо Верховна Рада двох поки що не призначила. До речі, кабінети для них також не готові.

— У нашій колегії уже є вісім справ — серед них одне подання. Група депутатів (представник Василь Костицький) звертається щодо конституційності статті 24 Кримінального кодексу України, яка передбачає виняткову міру покарання. Ось і працюємо над цією проблемою.

А щодо звернень, то тематика їх обширна. Наприклад, Держкомкордон звертається про тлумачення, чи поширюються пільги військовикам на оплату комунальних послуг. Є посилання на низку документів, на практику застосування відповідного закону, починаючи з 36-го року, на союзні та постсоюзні норми. Всього три сторінки тексту.

Але щоб зробити висновок, треба вивчити відповідну правову базу, проаналізувати ситуацію. Для цього потрібні і законодавчі нормативні акти, і статті, треба знати тенденції. Що ми маємо в КС для такого аналізу? Ні-чо-го! Лише стіл, стільці і телефон.

Так, з оргтехнікою в КС сутужно. Є комп'ютер. Його подарував Річфлот. Бази даних поки що немає. Зал засідань ще не готовий для роботи. Кажуть, мантії шиють — це хоч і не головна, але важлива деталь... З приводу квартир, то іногородні живуть поки що в готелях, без сімей. На роботу конституційні судді їздять міським транспортом, назад — кабмінівською розвозкою. Їдальні немає — хто обідає в адміністрації Президента, хто у Верховній Раді... Гадаю, місце обіду залежатиме і від того, яку справу розглядатиме КС —для уникнення тиску... Жарт, звісно.

А щодо перенесення Конституційного суду до Харкова, то проект студента юрфаку Київського університету імені Тараса Шевченка, народного депутата України Олександра Єльяшкевича зіграв злий жарт. Поки питання крутилось у Верховній Раді, багато хто відмовився працювати в управліннях і службах КС, боючись прийняття парламентом постанови про перенесення суду до Харкова. За штатом у КС, окрім 18 суддів, має бути близько 200 співробітників. Сміливо можу запевнити, до Харкова вони не поїхали б... І потім, судді, ті, хто все ж таки викладацьку роботу не залишив, мають довчити майбутніх правників, зокрема народних депутатів, творити закони з урахуванням світової практики поділу влад, а не перенесення центральних органів влади...

P. S. *Ступінь обживання будинку на Банковій за всіх мінусів високий. Комп'ютери вже закупили. А в прес-центрі з'явилася перша в КС квітка — цепеліус. Її треба часто поливати. Добре, що вода в будинку є...*

Іван ДМИТРЕНКО, «Голос України»

Американський інститут Шіллера проти МВФ

***У** ЧЕРВНІ 1992 року було ратифіковано документ про вступ України до Міжнародного валютного фонду (МВФ). Тоді ж було одержано й перший кредит — 400 мільйонів доларів. З цього, на думку, висловлену на прес-конференції народним депутатом Н. Вітренко, почалася трагедія економічного закабалення і руйнації виробничої сфери України.*

Що й закономірно за тих відносин, умови яких диктує «донор» — МВФ. Вони спрямовані на згортання і фактичний розвал сфери виробництва, науки, культури, власної політики зовнішньої торгівлі, підпорядкування фінансової системи країни правилам зони доларового обігу та багато іншого. Кінцева мета «реформування» на умовах МВФ — повна втрата економічної самостійності та безпеки, а відтак — встановлення взаємин хазяїна і наймита. Той катастрофічний стан, до якого вже доведено економіку і соціальну сферу в Україні, —прямий наслідок згубного курсу так званих ринкових реформ, підкинутих нам МВФ. Такий висновок не лише Наталі Вітренко і Володимира Марченка, народних депутатів України, які взяли участь у міжнародній конференції, організованій інститутом Шіллера, недержавною структурою в США.

Інститут імені Шіллера заснував видатний американський економіст Ліндон Ларуш. Його основна концепція — розвиток продуктивних сил країн, спираючись на власні ресурси, всіляко уникаючи «допомоги» МВФ на його паралізуючо-руйнівних умовах. Інститут проаналізував результати дотримання рекомендацій МВФ, і всюди висновок один — руйнування власної економіки державборжників, з катастрофічними наслідками для народів цих країн.

В усіх країнах світу, які мали необережність прийняти програми МВФ, руйнація виробничої сфери набула необоротного характеру. Скажімо, Мексика — руїна. В ній до 50 відсотків працездатного населення стали безробітними. І так усюди, де свої метастази пустив МВФ. Його згубний вплив усе більше відчуває і відносно благополучна Європа. Так, у Німеччині лавиною наростає безробіття, яке за своїми масштабами досягло рівня 1932 року.

Учасники конференції звернулися до президента США Біла Клінтона з закликом відмовитися від підтримки політики реформ, що її проводить ця організація. Висловлювалася також думка, повідомила Н. Вітренко, про заборону МВФ, за яким по всьому світу тягнеться шлейф цілеспрямованої руйнації національних баз економіки.

Водночас є приклади іншого характеру. Так, стабільно розвивається економіка Китаю. Свого часу, спираючись на власні сили, подолала кризові явища Індія. Нині за зразок здорового розвитку беруть Чехію. Що поєднує ці країни? Усі вони уникли звабливих і водночас убивчих рецептів реформування «від МВФ». Показово, що Чехія відмовилася від позичок-удавок цього фонду і взяла кредити у третіх країн. Під значно менші проценти. Та головне —ці держави не обтяжені умовами, що і як треба робити для деформації власної виробничої сфери. У нас же — все навпаки...

Та, на переконання Н. Вітренко, ще не все втрачено. Борги МВФ (3,5 мільярда доларів) можна повернути, взявши кредити у третіх країн, як це зробила Чехія. Зокрема, європейські банки готові надати такі кредити під 3 відсотки строком на 30 років. Причому, не висуваючи будь-яких економічних умов. То чому б не скористатися шансом, який реально допоможе Україні визволитися з пастки МВФ? Але чи дозволить це зробити фонд? Чи вистачить у нашого керівництва мужності поставити інтереси держави і народу вище від корпоративних та особистих інтересів? Питання залишається відкритим...

У номер

● *Чернівці*

Онук вивчає громадську думку

У Чернівці навідався Степан Бандера — онук славнозвісного лідера ОУН. Він мешкає в Канаді й пробує себе у журналістиці. В Україну прибув для підготовки серії статей про нашу державу, її становлення, проблеми, які публікуватиме в канадській пресі.

Водночас Степан Бандера має й іншу мету: під час своїх поїздок він проводить опитування різних верств населення щодо їхнього ставлення до можливого перезахоронення його діда в українську землю. «Перші результати соціологічного експерименту обнадійливі, —сказав гість. — Молодь вважає, що настав час для проведення цієї акції. Натомість старші люди поки що просять із цим не поспішати». Степан Бандера зізнався, що проведе такі опитування і в Криму, аби мати повну картину настрою мас.

● *Одеса*

Пішли Дунаєм каравани

Після майже двомісячної перерви, спричиненої льодовою обстановкою, відновила навігацію на Дунаї Українська Дунайська акціонерна судноплавна компанія — УДАСКО. Лютнева відлига та дощі докорінно змінили ситуацію на цій водній магістралі — вона звільнилася від льодового панцира на всій своїй протяжності, значно піднявся рівень води. Це дало змогу вибратися з льодового полону трьом вантажним караванам УДАСКО, що вимушено зазимували у словацькому порту Комарно, — вони взяли курс угору по Дунаю, до австрійського порту Лінц. Звільненим фарватером пішли річкою в обох напрямках й інші каравани барж та судна. Рання навігація, сподіваються в УДАСКО, дасть змогу краще використати флот, підвищити ефективність його експлуатації.

● *Сімферополь*

Знову кулак як аргумент

З відкритою черепно-мозковою травмою, переломами кількох ребер та іншими пошкодженнями потрапив до нейрохірургічного відділення Кримської республіканської лікарні імені Семашка депутат Верховної Ради Криму Вадим Мордашов. Увечері 27 лютого біля свого будинку він зазнав нападу з боку чотирьох невідомих, які жорстоко побили депутата і забрали його «дипломат». В. Мордашов пов'язує напад із погрозами на його адресу з боку парламентської опозиції. Останнім часом у ВР Криму політичні процеси виливаються у тілесні ушкодження парламентаріїв.

Микола СТРАТІЄНКО, журналіст

ЧИ БУДЕ СУД?

Як ми господарюємо по-новому

Запитання тижня

Лисичанський нафтопереробний завод при потужності 22 млн. т нафти на рік раптом за дватри роки різко скоротив обсяги виробництва і в середині 90-х майже зупинився — став переробляти 2 млн. т нафти на рік. Це занепокоїло молодих українських підприємців, і вони взялися поставляти сиру нафту за давальницькими договорами. Це були роки енергетичної кризи — 1992 і 1993. Крок був і справді патріотичний, оскільки забезпечував завод сировиною, давав людям роботу, поповнював державну казну і, що не менш важливо, практично інвестував економіку, оскільки давав свій капітал для розширення виробництва.

У 1992—1993 роках науково-виробниче об'єднання «Агрокомплекс», як і декілька інших підприємств, поставило Лисичанському НПЗ на переробку 375 тисяч тонн власної давальницької нафти двома партіями, розраховуючи на автобензин і солярку для колгоспів і на мазут для експорту, за який отримати пакувальне обладнання для потреб Укркондитерпрому тощо. Одним словом, пряма угода обіцяла вигоду. Але в Лисичанського заводу були свої розрахунки: першу партію нафти в 225 тисяч тонн узяв, а виконувати угоду не поспішав. Закрутився судовий маховик. За рішенням Вищого Арбітражного суду через рік завод трішки віддав нафтопродуктів для села і перестав виконувати рішення. Відразу, як на початку серпня 1993 року отримав другу партію нафти — 150 тисяч тонн. І пішла тяганина. Уже НПЗ перетворився на відкрите акціонерне товариство «Лисичанськнафтооргсинтез» — ВАТ «ЛИНОС». Уже до розрахунків з «Агрокомплексом» підключилися з Луганської облдержадміністрації і немовби борги ВАТ «ЛИНОС» «утворилися згідно з урядовим рішенням та розпорядженням Луганської облдержадміністрації в результаті відвантаження нафтопродуктів, вироблених із давальницької нафти, для потреб народногосподарського комплексу без оплати». Необільшовизм та й годі!

Якщо навіть прийняти це твердження апріорі, без документальних доказів, то викладені в листі факти кричуще вказують на те, що порушено правові норми, за якими ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності, а примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на основі закону і в порядку, встановленому законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Фактично сталася протиправна конфіскація майна НВО «Агрокомплекс».

На думку експертів, банкрутство АТ «Лисичанськнафтооргсинтез» є результатом характерної для нинішньої економіки України ситуації, коли бюрократичні структури ігнорують право власності та вперто протидіють ринковим відносинам і новим принципам господарювання, за якими боржник невідворотно відповідає перед кредиторами на засадах цивільно-правових відносин та неприпустимості владного адміністративного втручання чиновника у приватну господарську діяльність і судовий процес.

Ось як ми господарюємо по-новому. І тепер, після трирічного ходіння по судових муках і повного зухвалого ігнорування судових рішень з боку ВАТ «ЛИНОС», НВО «Агрокомплекс» змушене використати останню можливість захистити свої права — звернутися до суду з позовом про банкрутство ВАТ «ЛИНОС».

Крок законний, правомірний. Арбітражний суд Полтавської області порушив справу про банкрутство АТ «Лисичанськнафтооргсинтез» (Лисичанського НПЗ).

Але тут раптом закрутилася карусель! Всупереч статті 8 Закону України «Про банкрутство» попереднє засідання арбітражного суду до цього часу не відбулося.

Розгляд справи про банкрутство зволікається з посиланням на вказівки державних органів.

Може, все-таки суд у справі про банкрутство ВАТ «ЛИНОС» розпочнеться?

Цитата тижня

Валерій СЄРОВ, віце-прем'єр уряду Росії у справах СНД

«Що станеться, якщо країни СНД раптом сплатять усі борги — які в нас тоді залишаться важелі впливу?»

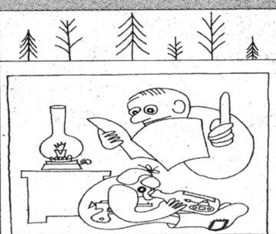
Новинка тижня

Нема грошей — давай вексель

Регіональний вексельний центр створено у Харкові за участю кількох місцевих банків. Це перший такий заклад в Україні, який стане своєрідним фінансовим посередником між різними підприємствами і галузями. Заснування цієї структури, за словами її керівника Олександра Олійника, пов'язано перш за все з відсутністю в економіці обігових коштів, хронічними боргами між суб'єктами підприємницької діяльності. Центр покликаний якщо не цілком розв'язати, то відчутно зменшити проблему неплатежів, систематизувати та упорядкувати рух векселів, які вже введено в фінансовий обіг. Однак такі вексельні розрахунки використовуватимуться лише між підприємствами.

Дошка пошани

Літайте без люмінію...

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик одним оком зазирає у пляшку:

— Слухай, Кіндрате, а я оце думаю, що нам нинькі без танка, наче без рук! Може, де купимо, Т-80УД, га?

— Але на консультації з Росією поїдеш ти!

— Щоб я — та до москалів?! І чого це раптом Москва має розпоряджатися панцерниками, які склепали у Харкові?!

— Бо їхні комплектуючі вузли — раз, а цей проект, — Кіндрат заторохтів, наче по писаному, — суперечитиме державним інтересам Росії — два...

— Як це?

— А поглянь-но на себе в люстерко, ти схожий на московського стратегічного партнера?

Юзик розглядає своє віддзеркалення у пляшці...

— І врахуй, — насідає далі Кіндрат, — посилення твого військового потенціалу змінить дисбаланс сил у регіоні — Чернігівській, Гомельській, Брянській областях.

— А наш люміній! — Юзик від хвилювання замість пляшки викинув надвір «лимонку». — Вони торгують літаками з нашого люмінію направо й наліво... Ну, я їм зараз покажу!..

— Юзику, не треба!!!

— Не дрейф! — Юзик вивішує над криївкою оголошення: «Люміній росіянам не продається!»

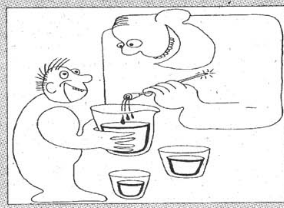
— Ну, ти, Юзику, — стратег!

Гордий Юзик неуважно викидає надвір ще одну гранату замість пляшки...

Кров на розлив... Хто останній?

Вгадай-но, читачу, з одного разу — хто вона, добра людина з Орла? Ні, не Руцькой! То — курський добряк! А це — голова Ради Федерації Росії Єгор Строєв!

Отож, цей надзвичайної доброти чоловік (принаймні, так запевняла «Комсомольская правда» 25 лютого 1997 р.) в інтерв'ю бідкається: «... Я не знаю, как у вас, а у меня половина друзей живет в Украине. И мне непонятно, как можно нас разорвать? Кровь, что ли, разлить?..»

ВІД ЧЕРГОВОГО. А я не знаю, як у інших, але у наших «добрих старших братів» якесь нав'язливе, історично-хворобливе бажання: тільки що — відразу кров! І відразу — розливати! Краще і надалі щось розливайте — у склянки! І без нас! Та й узагалі, кров людська —не водиця! Пам'ятаєте, так писав радянський класик! Але пан Строєв, напевне, не читав цього письменника. Бо той хоч і був добрим класиком, але ж українським!

Урядова криза чи плинність кадрів?..

— Чув про чотирьох міністрів?..

— Ні, я чув про операцію «Чисті руки»...

— То як думаєш, тепер нарешті щось зміниться?

— Зміниться?! Ти, їй-бо, наче в школу не ходив. Від перестановки міністрів сума ж не міняється!..

Підводний човен у степах України

Як там у пісні: «Я земля, я своих провожаю питомцев...» Байконур. Ракету волочать на стартовий майданчик. Наполохана охорона смикає за чорні поли плащів незнайомих дядьків у темних окулярах, мовляв, куди це ви в пельотну погоду намилилися...

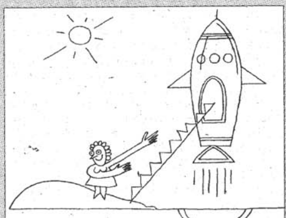
—Спокійно, браток, віднині ця прогулянкова штуковина літатиме в космос винятково з екскурсантами на борту! Хочеш, батя, на місяць? — і тицяє сто доларів.

У братка — очі стали завбільшки із зірку — власну офіцерську, він ладен сам летіти в зірково далечінь чи то до чортів на вистущі. Ракета стартує і тане в чорному небі. А згодом надходять дивовижні новини з орбіти — ракету продано!..

Я чудово розумію твою реакцію, читачу: що за сон рябого стрільця, що за казки Великої Ведмедиці ти тут розказуєш? Аж ніяк ці! Це не фантастика! Хочеш подібний приклад? Але вже не з небесного, а з морського життя?

Стояв собі в одному кримському порту протичовновий корабель «Ленінград» чи, може, лежав — Андромеда його знає. Нехай уже за це моремани дарують. Бо йому («Ленінграду») вже все одно: коли наприкінці минулого року почали шукати, мовляв, отут, тутеньки стояв, чи то пак, лежав протичовновий корабель, — «Ленінград» зник, ніби в чорноморську воду канув. А випірнув біля чужих берегів. З'ясовується, все просто, наче пити дати — заплатили за нього один мільйон доларів, і корабель набув статусу «летючого голландця»...

Подібна планида очікувала і підводний човен. Він саме гойдався на хвилях, коли нагодилися непідкупні нетутешні правоохоронці. Вони й поцікавилися: чому це човен ні з того ні з сього вигнали з бокса у відкрите море? «Крутяки» не стали крутити як циган сонцем — відразу й зізналися. Мовляв, вносимо і свою лепту в загальне розроблення країни: бойовий човен на ходу переробляємо в екскурсійно-прогулянковий...

Можливо, що екскурсії на підводному човні планувалися зовсім і не в Чорному морі, а, скажімо, на каскаді ставків — десь серед степу України. А чому б і ні?

А, дивись-но, читачу, у вікно, бачиш — зірка падає. О, так то й не комета хвостом помахала — ракета полетіла... Невже теж екскурсійно-прогулянкова?

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Світлана ПИСАРЕНКО, «Голос України»

«Хто не з нами, той проти нас»

Гасло тижня

ЦЕ ГАСЛО, здається, взяли на озброєння представники партії влади в особі Олександра Ємця, секретаря Політичної ради при Президенті України щодо тих партій і рухів, котрі не побажали йти під крило згуртованої довкола Президента «дев'ятки».

Інакше як розцінити заяву Олександра Ємця, в якій він «жалкує» про те, що Народний рух не захотів брати участь у роботі створеної Політради? З відмови Руху приєднатися до Політради Олександр Ємець робить висновок про опозиційність цього об'єднання, про яку слід відверто заявити, а отже, і «вийти з влади». І тут же нагадав, що членами Руху є кілька голів облдержадміністрацій і міністрів. Отже, чекати чистки з політичних мотивів?

Здається, ми повертаємося до партійного тоталітаризму й авторитаризму, тільки тоді це була влада компартії, а тепер — партія влади. А хрін, як відомо, від редьки не солодший. І річ не в тому, що відмовився саме Рух, а в тому, що представникові кожної політичної сили, котра насмілиться відмовитися, можуть показати на двері керівного кабінету. Чи не так?

Олександр Ємець, котрий на зорі втілення в життя президентського варіанта Конституції, був віце-прем'єром з правової політики, тепер також став чи не віце-генсеком партії влади, диктуючи усім, як треба діяти. Інакше...

Невже сподіваються на перебіжчиків, щоб зміцнити партійний «блок дев'яти», підім'явши під себе інші політичні сили?

А тим часом «провідники» і гарант уже чинної Конституції України мають пам'ятати, як «Отче наш», конституційне положення про те, що «жодна ідеологія не може визнаватися державною як обов'язкова», а «суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності».

Тож Олександр Ємець цілком має рацію, кажучи: ми перебуваємо на стадії «дитячої» політики. «Дитячість» Політради — єдине виправдання, бо Конституція справді не допускає «створення і діяльність політичних партій в органах виконавчої та судової влади і виконавчих органах місцевого самоврядування,.. інших державних установах та організаціях». «При Президенті...» — це що: установа чи організація? Яка різниця! Головне, державна. А Президент — глава держави...

Мал. Ю. ГОЛОВЧЕНКА.

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Чекаємо біля поля дивідендів

Акценти тижня

ПРО ТЕ, що година сівача ось-ось проб'є, каже не тільки весняне сонечко, що дедалі сильніше припікає. Активізувалося село: йдуть останні приготування, які часто зриваються на аврал. Зажурившись чиновник: після чергового роздавання «за заслуги» від вищого начальства на якомусь засіданні або нараді, що відбуваються тепер часто-густо, він ходить похмуріший від хмари. Цього тижня зборів, де гірка дума думалася в присутності «польових генералів» (у ранзі не нижче від міністра), ми нарахували аж три.

Треба сказати, поміркувати є над чим. Згідно із звітами, надіслали, наприклад, аграрникам 30 млн. грн. на оплату запчастин до техніки. Чи повністю отримає ці гроші село? Державним скарбницям на місцях суворо наказано стежити за цільовим використанням вищезгаданих коштів. Чи простежать? Якщо знову-таки керуватися офіційними запевненнями, які пролунали на оперативній нараді під патронатом Прем'єр-міністра Павла Лазаренка, із 180 тис. тонн пального, що ними на початок березня плановано порадувати селян, 150 уже у сільгоспвиробника. Згідно з ними ж, агробанк «Україна» за минулий тиждень і два дні нинішнього надав хліборобам кредити на 70,7 млн. грн., 22,3 млн. переказав за попередньою оплатою Лисичанському нафтопереробному заводу під виробництво дизпалива до посівної. Банкіри обіцяють невдовзі дати ще 50 млн. грн. для погашення боргів перед господарствами за здане за держзамовленням-96 зерно. І знову запитання: чи дійдуть кредити до адресата, чи буде їх достатньо, чи справді розрахуються з аграрниками?.. А майбутній сільськогосподарський рік дорогого коштує. Тут тобі й економічне відродження, про яке стільки вже мовлено, і ступінь довіри електорату, і доля керівних крісел... Прем'єрського... Президентського... Вибори не за горами... Як то кажуть — що посієш...

Думається, саме тому весняно-польові роботи перебувають у зоні особливої уваги політичного бомонду. Тепер усі його погляди звернено на південь. Саме там ляжуть у землю перші хлібні зерна врожаю-97, які, може так статися, «проростуть» непоганими політичними дивідендами. До речі, саме південні регіони «принесли» левову частку до загальної скарбнички минулорічних недоборів. Мало порадував Миколаїв (сьогодні тут Прем'єр-міністр спілкується із землеробами). А в Криму просто до сумного доходило: в деяких господарствах на круг взяли вісім ц/га зерна. Тутешній міністр сільського господарства і продовольства Анатолій Авідзба запевняє, що близько 80% насіння доведено до посівної кондиції, а техніку на півострові підготовлено до польових баталій краще, аніж торік.

Утім, навіть такий втішний факт навряд чи може служити гарантом великого хліба. А дати відповідь на запитання: стане майбутній сезон початком відродження вітчизняного сільського господарства чи й надалі Україна «битиме» хлібні «рекорди» по неврожаю (вал зернових-96 — 24,5 млн. тонн — став найміzернішим з дня проголошення незалежності), лише сам сільськогосподарський рік і в змозі.

На знімку: в радгоспі «Степовий» Миколаївської області господарювати вміють. Техніка «в повній бойовій». Аби скрізь так...

Фото Бориса РИБАКОВА.

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

Дегустація тижня

У порцеляні горілку подавали...

На контрактовому ярмарку «Подільські напої-97», що протягом двох днів проходив у Вінниці, першими на дегустацію були запрошені представники підприємницьких структур. Організатори ярмарку — обласна держадміністрація і регіональна філія Торгово-промислової палати намагалися у такий спосіб переконати їх, що наші вироби (на ярмарку було представлено майже сто найменувань алкогольних і безалкогольних напоїв) не гірші за заморські.

Медова горілка, наприклад, може на рівних конкурувати з будь-яким іменитим «зігріваючим» напоєм. Її виготовлення освоєно на двох підприємствах обласного об'єднання «Поділляспирт». Тут застосовують тільки природні компоненти, домінуючим серед яких є цілющий мед. Основою служить зерновий спирт «Екстра» — чистий, як сльоза. «Від такої горілки голова на ранок ніколи не болітиме», — усміхається представник підприємства Олександр Морозов.

За словами Олександра Васильовича, з 20 угод, укладених на ярмарку, третину становить замовлення на нову горілку.

Свій різновид «медовухи» під назвою «Вінницький діамант» представив лікеро-горілчаний завод обласного центру (підприємство виготовляє 12 видів горілки і 10 — горілчаних виробів). «Діамант» привернув увагу незвичайною формою пляшки. Вона чимось нагадувала високу п'ятигранну вазу.

—Використання незвичайних за формою пляшок, —розповідає генеральний директор обласного об'єднання «Поділляспирт» Григорій Калетник, — є одним із способів уникнення підробок нашої продукції.

... Коньяки, вина, бальзами, лікери, пиво, коктейлі —коли б усього спробувати бодай по одному ковтку, горе було б ногам. Зате від дегустації мінералки не відмовився. Ось тільки на якій зупинити вибір? Майже у половині районів області налагоджено випуск природної мінеральної води. Однак найбільш титулованою (дві золоті, одна срібна нагороди міжнародних виставок) була і залишається «Регіна». Її джерело освоєно ще сто років тому у Мурованокуриловецькому районі.

За підрахунками спеціалістів, із трьох досліджених джерел «Регіни» можна наповнити протягом року 250 мільйонів пляшок лікувальним напоєм. Можливо, знайдеться зацікавлений підприємець, хоча б водичкою забезпечить всіх вдосталь.

На знімках: «Вінницький бальзам» розливають не лише у скляний, а й у порцеляновий посуд. До речі, його випуск налагоджено у Бершаді на місцевому АТ «Бершадський фаянс».

Фото Олексія БОЙКА.

Статистика тижня

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Ну навіщо ті штани...

ЗАВАЖАЮТЬ лиш вони. Та це — журавлю, у дитячій казці. А чоловікові без штанів — ні туди ні сюди. Отож, Одеське обласне управління статистики вирішило з'ясувати, а чи мають люди оті штани? Обстеження, щоправда, торкнулося не лише цього виду одягу, а й деяких інших, не менш важливих та потрібних. Його назвали так: «Забезпеченість населення одягом і взуттям». Залучили до опитування 1000 сімей із різних соціальних груп, що мешкають у міській і сільській місцевостях.

Як з'ясувалося, на одного члена сім'ї загалом припадає десь 3 вироби верхнього одягу (пальто, плащ, куртка), така сама кількість виробів верхнього трикотажу (светр, джемпер, пуловер), 6 пар різноманітного взуття.

А хто ліпше зодягнутий-узутий — міський мешканець чи селянин? На одного міського чоловіка припадає 1 куртка, 2 штанів, 2 светри, 5 сорочок; на селянина —2 куртки, 4 штанів, 3 светри, 6 сорочок. Отже, чоловіки-селяни, як бачимо, «багатші»: мабуть, згадали й про оті штани та сорочки, у яких на фермі чи біля трактора пораються. Щодо жінок, то тут усе майже порівну. І в місті, і в селі мають вони по одній куртці, по три спідниці, по стільки ж светрів, по одній парі утеплених чобіт; ось тільки щодо суконь переважають селянки (чотири проти трьох), а щодо блузок — міські модниці (три проти двох).

Зате коли порівняти, хто ходить в імпорті, а хто — у вітчизняному, то тут перевага, безперечно, за міськими: 70 відсотків їхніх трикотажних виробів — «з-за бугра» (у селян — лише 14), верхнього одягу, відповідно, 64 відсотки (село — 7), взуття — 62 відсотки (у селян —8). Отож, виходить, що нашу вітчизняну легку промисловість тільки село й рятує.

На запитання «Що ви хотіли б передовсім придбати?» і чоловіки, і жінки у місті та на селі майже в один голос відповіли: зимові й демісезонні пальта, плащі, хутровий одяг, головні убори. Хотіти, як то кажуть, нікому не заборонено. Ось тільки чи збудеться оте «хотіння»? Бо третина опитаних має нині середньодушовий прибуток на члена сім'ї від 30 до 60 гривень. А ціни, зазначимо принагідно, немилосердно «кусаються»: звичайнісінький чоловічий костюм, скажімо, в Одесі коштує 150—250 гривень, жіноче демісезонне пальто — стільки ж, чоботи — 65—85 гривень, черевики — 40—50...

НОВИНИ ФУТБОЛУ

Київські динамівці перемогою 1:0 над земляками з ЦСКА завершили тренувальний збір в Ізраїлі. Лідер українського чемпіонату повернувся додому.

Минулого четверга відбулася розмова на «прямій лінії» між віце-президентом Федерації футболу України, президентом ПФЛ Григорієм Суркісом і вболівальниками, яку організував «Український футбол».

Сьогодні в клубі майстрів ФК «Динамо» (Київ) відбудеться посвячення юних гравців у динамівці. Очікується участь у святі керівників ФФУ, ПФЛ і динамівського клубу.

Як відомо, 6 березня відбудуться перші матчі 1/2 фіналу Кубка країни. Зустрічаються: «Шахтар» (Донецьк)—ЦСКА (Київ), «Дніпро» (Дніпропетровськ)— «Металург» (Запоріжжя). Матчі-відповіді — 10 березня. Цього дня в Києві планується товариський матч між «Динамо» і російським клубом «Торпедо-Лужники» (Москва).

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Представляємо лауреатів Державної премії України імені Т. Шевченка

СПРАВЖНІЙ ПОЕТ — ЗАВЖДИ ПРОВИДЕЦЬ

ДЕРЖАВНУ премію України імені Т. Шевченка нинішнього року присуджено поету Петрові Скунцю за збірки віршів «Спитай себе», «Один».

Безперечно, обидві книжки Поета засвідчили вагомість його слова в сучасній українській поезії. Байдужий до псевдоноваторських відгуків на сьогодення, Петро Скунць у своїх творах сказав про те, що ми не хочемо часом чути, — випробування свободою й незалежністю. Звідси й увага Поета до постатей — духовних символів України, зокрема до Т. Шевченка та Олеся Гончара.

Умотивоване і звертання Петра Скунця до тем, які осмислюють поети від Гесіода до Василя Голобородька —природа як першоджерело людського буття, пошук гармонії у стосунках людини й довкілля.

Але не про це хотілося сказати тепер, коли Поет увічнив своє ім'я серед лауреатів нашої найпрестижнішої відзнаки. Хочеться повернутися в досить далеке минуле, коли Петро Скунць тільки-но став на літературний шлях.

Тоді, в післякультівські часи, письменники так високо підняли свої голови, що бачили лише сонце, його катарсисне світло. Саме тоді Іван Драч створив безсмертний образ соняшника як символа поезії — «сонця оранжевого», чим захопив Павла Тичину. А Петро Скунць побачив «сонце в росі».

Та надходить пора, коли все зрозуміло,
і не хочеш ні щастя, ні світу сього...

Нова атмосфера життя країни опустила шістдесятників на землю — застій, перебудова... і нарешті розпад імперії.

Нині треба відверто сказати, що не всі колеги Петра Скунця мистецьким чуттям передбачили зміни, що на нас чекали. 1983 року Поет видав збірку «Сейсмічна зона».

О тиша, тиша. Підступна тиша.
Планета дише. Сейсмограф пише...

Петро Скунць став першим читачем попереджувальних сигналів сейсмографа людства, яке на межі віків завжди потрапляє в пастку катаклізмів, якщо на капітанські містки стають випадкові для історії постаті чи діячі з негативним потенціалом.

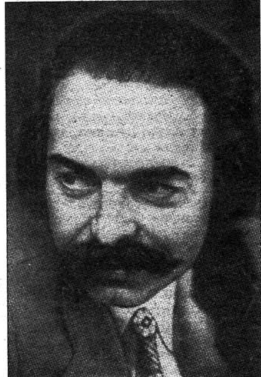
Я чую, чую підземні гули.
А може, землю мою здригнули,
аби навчилась життя любити...

Отже, непрості, як тепер бачиться, написав Петро Скунць вірші у сімдесяті роки. Не випадково саме він —один з небагатьох наших поетів потрапив у поле зору зарубіжних перекладачів — вірші закарпатського письменника читали не тільки в європейських країнах, а й у Японії.

Колесо історії, непідвладне людині, прокладає нові шляхи свого руху. Які випробування чекають нас на цих дорогах, які суспільні та моральні проблеми потрібно вирішувати? У пошуках відповідей на ці запитання зустрів Петро Скунць українську незалежність. Скільки манівців з'явилося перед нами, і кожний веде на хибний шлях не творчості, а імітаторства, модного вгадування й потакання смакам споживачів маскультури, нехтування цінностей, які формувало й утверджувало людство протягом століть: добра, моралі, щирості...

«Спитай себе» в устах Поета звучить як гамлетівське «Бути чи не бути?»

І останнє. Масштабністю і глибиною своєї творчості Петро Скунць підтвердив давно відому тезу —справжній талант не потребує столичної парасолі, він може знайти щедрий грунт для свого розвитку всюди.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Пісня — як і доля. Ніколи не розминеться з тобою

Так вважає народна артистка України, популярна співачка Оксана Білозір, з якою розмовляє наш кореспондент

«Я Львів завжди любила і люблю»

— Нещодавно Оксана Білозір поміняла львівську прописку на київську. Чим це зумовлено?

— У Києві — культурному центрові нашої держави —я зможу ліпше реалізувати свої задуми та можливості. І, звісно, активніше впливати на сучасний культурний процес.

— Ви купили житло чи орендуєте?

— Так склалися обставини, що я з двома дітьми зосталась у Львові без даху над головою. І сім місяців не мала ніякої прописки. А квартиру в столиці ми з чоловіком отримали із державного фонду.

— Діти живуть з вами?

— Поки що ні. У мене двоє синів: Андрійко та Ярко. Старший ходить у 9-й клас, а меншому пішов шостий рік. Ми на новому місці ще добре не налагодили свій побут, часто доводиться відлучатися від дому, отож хлопці живуть у Львові з матір'ю мого чоловіка Романа.

— За Львовом не сумуєте?

— За першої нагоди там буваємо, прагнемо не розлучатися надовго. Бо Львів був і залишається для мене близьким і рідним містом. Там я виросла, сформувалася як людина й творча особистість. Львів дав мені пісенні крила, понад те — духовні орієнтири. То моє джерело, духовною водою з якого мені треба час від часу причащатися, що я й роблю.

— Свого часу я прочитав у газетах, що маєте намір приступити і до викладацької роботи. Вам це вдалося?

— Поки що частково. Так, я працюю на кафедрі естрадного співу Київського інституту культури. А вже з вересня цього року, очевидно, візьму декількох студентів, які хочуть поєднати своє життя зі сценою, і вестиму їх протягом кількох років. Гадаю, від того буде обопільна користь.

— З якими композиторами тепер найбільше співпрацюєте?

— Зі своїми давніми друзями. Іриною Кириліною, Олександром Злотником, Миколою Свидюком... А автори моєї нової концертної програми «Пісенний карнавал любові» — Анатолій Говорадло і Дмитро Гершензон. Анатолій пише пісні, Дмитро їх «виграює», тобто робить аранжування.

— Тепер багато говорять і пишуть про те, що співаки змушені купувати пісні в їх авторів. Ви також купуєте?

— Це нормальний процес. Бо за все, у що вкладено інтелект, талант, працю, треба платити. Та й, зрештою, прагнемо купляти те, що зроблено талановито, з чим не соромно виходити на люди.

Щоправда, є пісні, за які не платимо. Скажімо, молодих невідомих авторів, які самі просять, щоби я взяла до свого репертуару ту чи іншу пісню. Та в основному, повторюю, ми працюємо з давніми друзями і між нами не виникає фінансових непорозумінь.

Не чини над душею насильства

— У вас, як і в кожної популярної співачки, є можливість вибору. Як ви, так би мовити, формуєте свій репертуар?

— У мене є сольна концертна програма. Зі своєю концепцією, філософією... Туди входить до 20 пісень. І коли я відчуваю, що якась пісня втратила свою первозданність, трохи «зів'яла» і, як то кажуть, уже «не тягне», то ми її міняємо на іншу. А взагалі пісня, як і доля, ніколи тебе не обмине, якщо вона справді твоя. Чому? Не знаю — то одна з таємниць творчого процесу.

— На що насамперед звертаєте увагу в пісні, яку вам пропонують?

— Пісня має зачіпати за живе, за оте найсокровенніше, що носимо у своїй душі. Лише тоді з нею можна йти до людей. Та буває, що мені пропонують приємну шлягерну мелодію з виразними образами. Відчуваю, що цей твір матиме успіх, однак відмовляюся. Бо ніколи не пропоную іншим того, що не збігається з моїм світоглядом, з моїми етичними нормами. Я розумію, що то зроблено добротно, професійно, але то не моє. За духом мені не підходить. Тому ніколи не чиню над власною душею насильства.

Ідея кожної моєї концертної програми — прищеплювати добрі почуття слухачам. Пісня має робити їх людянішими, милосерднішими, добрішими. Тобто чимось збагачувати втомлені душі. Це, зрештою, і є диво творчості. І я щаслива, що воно мене не покидає.

— Ви часто буваєте далеко від дому. Чого вам найбільше бракує на гастролях?

— Про це можна було говорити раніше, коли ми місяць, а то й два перебували на колесах, у дорозі. Тоді справді багато чого бракувало. Тепер — два—три дні, максимум — тиждень. На більше часу відлучаємося хіба що тоді, коли їдемо за кордон. Але нові знайомства, нові враження — час швидко збігає. Тим паче, що зі мною завжди поруч мій чоловік —продюсер групи «Оксана» Роман Недзельський. І я маю все те, що треба для творчої праці.

— Як ви познайомилися зі своїм чоловіком?

— То моє особисте життя, і я не хотіла б удаватися до подробиць, виносити їх на люди. Давайте ліпше говорити про творчість?

Пані Оксана пиво не п'є, але з «Оболонню» дружить

— Чому ми не побачили вас на «Пісенному вернісажі-96»?

— Бо в ці січневі дні ми мали концерти у Львові в межах благодійної програми «Дітям України». А на зароблені гроші — 31 тисячу гривень — закупили імпортний інсулін, який передали місцевим дітям, що потерпають від цукрового діабету.

— То ваша перша акція на благодійному поприщі для хворих дітей?

— Ні, почали ми її концертом у Тернополі, де також заробили 25 тисяч гривень, цими днями виступили в Івано-Франківську. Таким чином узяли собі за мету об'їздити з благодійними концертами всю Україну й у кожному обласному центрі на зароблені гроші залишити дітям, які хворіють на цукровий діабет, украй потрібні ліки. До цієї акції безпосередньо причетні також тернопільська фармацевтична фірма «Рута-фарм» і відоме акціонерне товариство «Оболонь», з яким ми недавно підписали контракт на співпрацю.

— Любите пиво?

— Я загалом нічого з таких напоїв не п'ю, але оболонське пиво пробувала і воно мені засмакувало.

— Тепер маєте доброго спонсора.

— Безперечно, що відома фірма нам чимось допоможе. Але меркантильні інтереси ми ніколи не клали в основу наших стосунків з будь-ким. Я вірю, що від такої співпраці користь обопільна. Тим паче тепер, коли виникла потреба захищати й підтримувати вітчизняного виробника.

Як знайти ангела-хранителя

— У вас є вороги?

— У всякому разі я намагаюся не створювати таких ситуацій, щоби довкола мене з'являлися вороги. Але як у кожної нормальної людини, без недругів не обходиться. Та я їм зичу лише добра.

— А друзів маєте багато?

— За великим рахунком — мало. Але то є справжні. І водночас є багато людей, які до мене дуже добре ставляться, які люблять мою творчість. І я також не прихову до них своїх симпатій — то і є наше товариство. По всій Україні. Без нього нам із чоловіком було б трохи сумніше на цій землі.

— Ваш найщасливіший день у житті?

— Таких було навіть два — коли народилися мої сини: Андрійко та Ярко. А взагалі я належу до щасливих людей, бо маю своїх ангелів-хоронителів. Які оберігають мене від різних бід, скеровують на шлях правди й совісті. Я вдячна ангелам за те і намагаюся також їх не образити.

— З уст ваших колег нерідко доводиться чути нарікання на ті нестерпні фінансові умови, в яких їм доводиться працювати.

— Справді, тепер працювати набагато важче. Бо колись як було? Від і до. Вийшов за ці межі — топи котли в котельні. А могло бути й гірше. Сьогодні працюй, твори, експериментуй, як тільки душа забажає. Маєш свого глядача — і працюй для нього. І то інша, зовсім інша праця, ніж та, яку ми мали за старих часів. Вона дає змогу скористатися своїми творчими можливостями, на повен голос заявити про себе. А це, звісно, тяжче, ніж співати за помахом «диригентської палички» з партконів.

Треба поменше скаржитися, скиглити, нарікати на когось, а засукувати рукави і братися до роботи. Іти туди, де ми, інтелігенція — а я себе в її лавах числю — найбільше потрібні, не чекаючи особливих запрошень. Не очікаючи на оплески та дифірамби.

Наша національно свідома інтелігенція має сильніше заявляти про себе, а не залишатися в тіні, що тепер спостерігаємо. Бо така інертність, а то й байдужість, мене дивує і насторожує. Не повторити б учорашніх помилок.

На знімку: «А я просто українка, україночка».

Олександр ВИНОКУРОВ, журналіст

«Першу гітару я зробив зі старої валізи»

***Т**АКОГО зі мною ще не було. Сів за стіл, узяв ручку і замислився: «Про кого, власне, писати?». Про пожежника? Одного з тих перших, хто ліквідовував наслідки аварії на ЧАЕС? Філософа? Журналіста? Поета, на вірші якого композитори пишуть пісні? Гітариста? Майстра музичних інструментів? Природознавця?*

А втім, що тут думати, адже це — одна людина! Віктор Задворний. Полковник внутрішньої служби. Заступник начальника відділу держпожнагляду, начальник інформаційно-аналітичного відділення державної пожежної охорони МВС України. І все те, що я перерахував. А можливо, і не все. Хіба про таку людину з двох-трьох розмов усе «розкопаєш»?!

— Вікторе Івановичу, ви народилися й виросли в селі, де, як і в усіх наших селах, справжньої пожежної частини не було, а отже, не було й прикладу для наслідування. Виникає думка, що стати пожежником вам допоміг якийсь випадок.

— Вгадали. У допризовному віці я працював ковалем машинобудівного заводу в Донецьку. І ось одного дня до нашого цеху завітав працівник обласного управління внутрішніх справ. Певне, тому, що я був серед ковалів наймолодший, він підійшов до мене і запитав, чи скоро мені в армію. Одержавши стверду відповідь, запропонував вступити до Харківського пожежно-технічного училища МВС СРСР, де навчатися треба стільки ж років, скільки служити в армії, — три. Я подумав і погодився.

Училище закінчив з відзнакою, тож мав право обрати собі будь-яке місце в Радянському Союзі для проходження служби. На той час, а це було в 1967 році, мої батьки вже мешкали в Києві, і я попросився сюди. По приїзді до столиці мене направили в ЦК Компартії України.

— Куди?!

— А чому ви дивуєтеся? Люди нашої професії потрібні всюди. Мене призначили відповідальним за протипожежну безпеку приміщень ЦК. На цій посаді відслужив вісім років. Одного разу довелося поговорити з найпершим партійцем України Шелестом. Пізно ввечері я обходив поверхи і раптово зустрів Петра Юхимовича, який з невідомої мені причини повернувся на роботу. От і перекинулися кількома незначними фразами.

У 1975 році мені запропонували перейти на роботу в апарат МВС, а саме — в управління пожежної охорони, на посаду інспектора. Відтоді моя служба й отримала «постійну прописку».

— Ви — ліквідатор. Розкажіть, як це сталося.

— Є в нас такий сигнал «Тривога по домівках». Отож рано вранці в суботу й пролунала в моїй квартирі ця тривога. Розсердився: «І у вихідні не дають відпочити!». Але служба є служба, тож негайно поспішив до міністерства. Коли всі зібралися, нам повідомили, що на Чорнобильській атомній станції сталася аварія. Подробиць — жодних.

За кілька днів мені доручили очолити групу пожежників, і ми виїхали на місце події. Річ у тому, що реактор четвертого енергоблока розрізав землю, мов гарячий ніж масло, й опускався все глибше. Щоб його зупинити, почали підкладати під нього бетонну «подушку». Для цього потрібно безперервно подавати воду, що ми й робили. До того ж, я ще відповідав за протипожежну безпеку на території ЧАЕС. Пробули ми там з 9 по 18 травня.

— Певне, «нахапалися»?

— Про що мова! Ось лише такий факт. Неодноразово проїжджали через одне місце, а тут раптом — стоп, патруль не пропускає. Чому? «Небезпечно, —кажуть, — тут двісті рентген!».

— По телебаченню я бачив передачу з госпіталю, де лікувалися ліквідатори. Серед них признав і вас.

— Так, довелося й там побувати. До речі, в госпіталі нам видавали вино «Каберне». Щоправда, недовго. Один старшина все зіпсував. Прибула комісія з високопоставлених осіб, а він на весь госпіталь пісні горланить. «Що? Вино? — розкричалися високопосадовці. — Негайно припинити це неподобство!». І припинили. А видавали ж вино недаремно.

— Вікторе Івановичу, я знаю, що ви не лише чудово граєте на гітарі, а й самі робите інструменти. Звідки така захопленість, я сказав би, закоханість у гітару?

— Коли я працював на заводі, мене за комсомольським дорученням вирішили направити до донецької філармонії, на концерт відомого московського гітариста Олександра Іванова-Крамського. Вручили квиток, і я, свідомий комсомолець, звичайно ж, пішов. Послухав, сподобалось і закортіло самому грати. Але на звичайних — фанерних — гітарах, що продавалися в магазинах, можна лише тренькати, а не виконувати серйозні твори. Тож вирішив зробити, так би мовити, справжню, концертну. Вже в Києві знайшов стару дерев'яну валізу і з її сухих ялинових дощок виготовив свій перший інструмент. Відніс його знайомому гітаристу Петрові Полухіну, щоб той дав оцінку. Спершу він покепкував з мене і з «чемоданної» гітари, та коли почав грати, не повірив — моя гітара звучала краще, ніж ті, з якими виступали професійні артисти.

Цю ж гітару я показав Іванову-Крамському, коли той приїхав на гастролі до Києва. Зігравши на моєму інструменті, Олександр Михайлович уважно подивився на мене і сказав: «Дерзайте, юначе!».

— Старі валізи — велика рідкість, то де ж ви берете сировину?

— Де доведеться. Аби тільки вона була. Один мій знайомий із Санкт-Петербурга привозив мені дерево аж із Бразилії. Та найбільше я використовую високогірну ялину, сріблястий клен, явір, що ростуть на Закарпатті. Доходило навіть до курйозів. В аеропорту Івано-Франківська мене категорично не впускали до літака. Митники ніяк не могли второпати, чого це чоловік везе загорнуту в матерію колоду. Усяке вони бачили на своїй службі, тільки не це!

Слід сказати, що особливо цінують дерево, яке карпатці називають громовим. Тобто те, в яке влучила блискавка і розчахнула його навпіл. Найкращі трембіти роблять саме з нього.

Одного разу я попросив знайомого лісника, щоб він знайшов для мене таке дерево і відпиляв від нього певну частину. «Добре, тільки не зараз», —сказав лісник. Він назвав якийсь місяць і запитав, коли відпиляти — до повного місяця чи після?

Я побував майже в усіх бібліотеках Києва, перечитав гори книжок про гітари і вважав себе грандом у цьому питанні. Тож дуже здивувався: «Чи не все одно, коли?». Щоб погасити нашу суперечку, карпатець вирішив так: одну частину зріже до півночі, другу —після, а коли я знову приїду, порівняю їх.

Так воно й сталося. Частина громового дерева, відпиляна під час повні, була чорною, плеснявою, тобто не годилася не те, що для гітари, а й для звичайного вогнища. Друга ж частина була сухою, дзвінкою, міцною. «Чому?» — запитав я лісника. «Не знаю, —відповів він. — Але в нас завжди так роблять».

Заінтригований, я засів за книги. І нарешті знайшов відповідь. Коли стоїть повний місяць, то він притягує до себе вологу, через що й виникають морські відливи. Із землі він також «висмоктує» вологу. Із грунту вона піднімається по коріннях дерев, стовбурах, аж до верхівки. Тому в цей час дерева стають «мокрими», а відтак — непридатними для заготівлі сировини.

— І скільки гітар ви вже зробили?

— Зізнаюся чесно, не пам'ятаю. У музичному училищі імені Глієра на моїх гітарах грає не один учень, багато їх у музичних школах Києва. Є вони у Франції, Ізраїлі, Італії...

— То ви дісталися і до Італії — країни, яка здавна славиться своїми майстрами музичних інструментів?

— Як ви, мабуть, помітили, у мене все виходить випадково. Одного разу, повертаючись з роботи, я побачив афішу, яка сповіщала, що в Києві гастролює італійський гітарист Гасбароні. Відразу ж змінив маршрут і подався не додому, а в філармонію. Перед концертом зайшов за куліси і, вибачившись перед ошелешеним італійцем (я був у військовій формі), попросив оглянути його гітару. Той з острахом дозволив, і я рулеткою, що була при мені, обміряв інструмент, потім повернувся до зали.

Через десять років Гасбароні знову приїхав до Києва. Після концерту шанувальники гри на гітарі, серед них і я, пішли вітати артиста з успішним виступом. Побачивши мене, Гасбароні щось швидко проказав перекладачці (я лише почув <74>мілітарі» та «офіцер»»). «Пан Гасбароні, — сказала вона, — дуже радий бачити вас. Це ви десять років тому цікавилися його гітарою». Звідтоді ми і заприятелювали.

Взагалі ж, ту гітару, яку омріяв, я ще не зробив. Катастрофічно бракує часу. Ось піду на пенсію і — тільки гітари, гітари...

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

ДИВАКИ

***З**УСТРІЧАЮЧИ отаких, розумієш начебто, що роблять вони чи то негаразд, а чи якось не так, як між людьми заведено. А разом з тим, довго ще потім згадуєш оті зустрічі, не можеш стримати посмішки: диваки!..*

КОНКУРЕНТИ

У підземному переході біля вокзалу «джинсовий» молодик добре поставленим голосом виконує англійською мелодійну пісню, сам собі акомпануючи на гітарі. Обступила його юрба таких самих молодих — слухають, підмугикуючи, кидають до футляра від гітари хто копійки, хто гривню, а хто й долара.

А за рогом у тому ж переході ще один соліст —нашкрябує на гітарі непоказний мужичок, виводить надтріснутим голосом щось про Одесу-маму. Перехожих його спів, з усього видно, зацікавлює мало, —поспішають собі далі, ніхто й копійки до шапки, що лежить біля ніг співака, не вкине.

Ударив мужичок по струнах востаннє, прикрив їх долонею, прислухався, що там, за рогом, у конкурента діється. Потім підійшов, крадькома за ріг зазирнув. Побачивши натовп, постояв хвилину засмучено. Раптом посміхнувся, замиготіли в очах бісики. Як тільки соліст за рогом перейшов до повторюваного приспіву, мужичок і собі вдарив по струнах та несамовитим голосом заволав: «У-а! У-а! У-а, трамтата!!!» Тривало це, правда, недовго —від натовпу відокремилося кілька юнаків, підійшли до мужичка:

—Ти що це мистецтву заважаєш?

—Уже не заважаю, — почав виправдовуватися той. —Я до мистецтва з повагою.

—Отож чимчикуй на своє місце. І щоб більше не смів.

Почимчикував мужичок. Присів навпочіпки. Замислився...

ВЕРБЛЮДИ

Чоловік прийшов до зоопарку явно напідпитку. Бо виламав у кущах довгу лозину й почав штрикати нею у верблюда, промовляючи:

—Кажуть, горбатий, що ти плюватися вмієш. Ану, плюнь, ану, плюнь!

Верблюд зважив на прохання — плюнув. Прямо в обличчя! Чоловік постояв ошелешено хвилину, вийняв хусточку, почав обтиратися. А потім до верблюда:

—Отак ти, значить? Ну, постривай!

Відшукав неподалік дрючка завтовшки в руку, переліз через огорожу вольєра. Та тільки-но замахнувся на кривдника, як другий верблюд налетів ззаду, збив з ніг. Потім ухопив за комір зубами, підняв, побіг по вольєру. Через десяток кроків кинув, та тільки-но чолов'яга почав ставати навкарачки, підбіг верблюд, що плювався, ухопив так само, поніс підбігцем по вольєру. Хтозна, скільки б ще верблюди, змінюючи один одного, проробляли таке із цим чоловіком, якби не підоспіли службовці зоопарку. Витягли бідолаху, всього в грязюці, з вольєру, почали соромити. А той озирнувся на верблюдів, погрозив кулаком:

—Ну, горбаті, я ще до вас повернуся!

БАГАЧКА

Засумувала баба Катя: на дорогах голопід, автобус із села до міста перестав ходити. І то одній сусідці, то другій:

—А мені ж до Одеси так треба, так треба. Ні копійки вже в хаті.

Аж тут одного дня Любаня, чоловік якої «москвича» має:

—Спробуємо пробитися на Привоз, бо теж дуже треба — якусь цибулину, часничину продати. Можемо й вас, бабо Катю, прихопити.

Баба прийшла у домовлений час, з двома відрами: отут картопелька, а тут цибуля, пояснила.

До Одеси таки дісталися. Любаня пропонує: станемо на Привозі поряд. А баба Катя мнеться-мнеться, а потім:

—Пробач, Любаню, та мені в інше місце.

Аж образилася Любаня: десь, мабуть, дорожче воліє продати. Що ж, на зворотному шляху випитаю, іншим разом зговориться. Виду, однак, не подала, нагадала лиш: не запізніться, о 15-й назад вирушимо.

Баба Катя не запізнилася, прийшла навіть раніше. Любаня відразу:

—То як сподалися? І що ж почім?

Баба Катя такі ціни назвала, що у сусідки аж очі на лоба:

—Та не може цього бути! Це ж удвоє дорожче, аніж тут!

Знітилася баба Катя, зрозуміла, що потрапила в халепу. Почала виправдовуватися:

—Та не продавала я нічого, до монастиря все віднесла. Я ж проти них багачка: з городу все своє, кури несуться...

Любаня дивилася на бабу Катю якось аж ошелешено: згадала, либонь, як «багачка» зовсім недавно, коли запізнилися з пенсією, у неї на хліб гривню позичала...

Одеська область.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Переговори в Києві: теми відомі, результат — поки що ні

Коли верстався цей номер газети, в Міністерстві закордонних справ України ще тривали українсько-румунські переговори з підготовки базового політичного договору. Переговори проходили в обстановці секретності й жодних конкретних коментарів щодо них не було.

Була, втім, учора вранці невеличка прес-конференція голови української делегації, першого заступника міністра закордонних справ України Антона Бутейка. Але він, посилаючись на домовленість між сторонами, нічого нового про ситуацію на переговорах не розповів.

Хоча деякі висловлювання, що прозвучали ще першого дня переговорів, дають уяву про теми розмов і дискусій, які точилися на Михайлівській площі. Найповніше висловився секретар Ради національної безпеки України Володимир Горбулін, який сказав, що під час зустрічі обговорюється становище румунської національної меншини в Україні. Він також зазначив, що румунська сторона начебто погодилася винести питання острова Зміїний та розмежування водних територій на Нижньому Дунаї за рамки широкомасштабного договору. «Це конструктивний підхід і його буде уважно вивчено», — заявив В. Горбулін.

«Голос України», неодноразово розповідаючи про перебіг подій на переговорах, звертав увагу на зміну акцентів у позиції румунської сторони: питання дедалі більше просувалося до «захисту національних меншин». Саме це й стало, очевидно, об'єктом головних дискусій під час минулого раунду. Коротко нагадаємо суть проблеми: румунська сторона, за деякою інформацією, прагне надання українським румунам прав (або закладення в тексті договору фундаменту для такого надання в майбутньому), які могли б призвести до виникнення певних автономних територіальних утворень у місцях їх компактного проживання. Позиція української сторони така: наше законодавство цілком відповідає міжнародним стандартам і жодних ознак того, що румунська нацменшина в Україні хоч у чомусь зазнає утисків, немає. Отже немає й підстав для внесення в текст договору якихось «оригінальних» положень.

Нинішній раунд переговорів ознаменувався небувало бурхливою реакцією на них різних українських політичних сил. Ряд партій та громадських організацій виступили з заявами, в яких наголосили на «неприпустимості підписання базового політичного договору без чіткого визнання існуючої лінії державного кордону, відмови Румунії від територіальних претензій тепер і в майбутньому». З таким закликом виступила й Комісія у закордонних справах і зв'язках з СНД Верховної Ради України.

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Чому я не побачила сьоме диво світу

У ЗАРУБІЖНИХ відрядженнях рідко випадає нагода «відірватися» від начальницької програми, що й зрозуміло: хто за тебе бігатиме з диктофоном за делегацією? Тож не побігаєш — не напишеш. Інших поїздок, коли є змога викроїти годину-другу, щоб хоч просто поблукати містом, яке, бувало, бачила уві сні, можна перелічити на пальцях. Проте іноді трапляються й такі курйозні випадки, які скрашують (і надовго!) нудні офіційні візити.

Качка по-пекінськи

На екскурсію столицею Китаю, куди журналістів запросили з нагоди відкриття рейсу «Авіаліній України» Київ — Пекін — Київ, ми мали кілька годин. Тому, хоч і очманіли від багатогодинного перельоту і 30-градусної спеки, розбіглися хто куди досить енергійно. Щоправда, запам'ятали, що обідатимемо разом. Тому ми з колегою з «Киевских ведомостей» Ганною Шеремет у призначений час уже стояли біля готелю. Тут до нас підійшов елегантно вдягнений китаєць і, привітавшись, запитав російською мовою:

— Ви наші гості?

— Гості.

— То поїдемо обідати — на вас чекають.

Ми трохи здивувалися, подумавши, що, можливо, переплутали час, бо крім нас нікого з групи більше не було. Тому поїхали з нашим провожатим, який розповів, що обідатимемо в ресторані, який славиться приготуванням найзнаменитішої страви — качки по-пекінськи. Ми знову-таки здивувалися, бо це, як відомо, один з найдорожчих ресторанів. Та щоб журналістів наша бідна компанія отак пригощала?!

Якби описати, що це таке — качка по-пекінськи, вийшов би роман з продовженням. Навіть і не здогадувалася, скільки страв, закусок і салатів можна з цієї птиці приготувати!

Проте я все-таки не про качку. А про товариство, яке сиділо за столом, — усі суціль китайці, з яких російською розмовляв лишень наш новий знайомець. Спочатку подумали, що, можливо, решта нашої групи сидить за іншими столиками. Поки роздивлялися, обід тривав. Дивовижно, але до м'яса з гострими приправами чомусь не подали жодних напоїв. Тож коли на стіл поставили два кухлі пива — думаю, вони були літрової місткості кожний, — то ми, спраглі, схопили їх з великим полегшенням. А коли поставили, відчули: у нас втупилися принаймні десять пар очей.

І ми одночасно збагнули: мало того, що випили пиво, яке принесли для всіх, бо біля кожного стояв маленький кухлик, ми взагалі прийшли не туди...

Здається, це зрозумів і наш провожатий. Але треба віддати йому належне: ми дообідали, а потім він відвіз нас до готелю і дуже чемно попрощався.

Ні, про китайців у мене склалося надзвичайно гарне враження...

І тут по мені щось поповзло...

У Делі, куди, до речі, я потрапила також з «Авіалініями України», моєю сусідкою по кімнаті була Олександра Парахоня з «Независимости». Готель приймав «човників», які їздять до Індії за товаром, — аби переночувати. Пишу це, не маючи жодних претензій до авіакомпанії, яка нас запросила, бо коли ще така нагода трапилась би: побувати в Індії?! Змучені перельотом, видобули з крана теплої води у вигляді пари і вляглися спати. Вимкнули світло і за якусь мить з вереском схопилися: по тілу щось поповзло — багато! Табуни клопів не хотіли розповзатися навіть при світлі всіх ламп, які були в кімнаті... Хоч як ми намагалися заснути, проте вдавалося це погано. Тому коли на світанні нас покликали на екскурсію, щоб побачити знамените сьоме диво світу Тадж-махал, до якого від Делі трястися автобусом (щось на зразок нашого старого ЛАЗу) протягом шести годин, ми в один голос сказали: «Ні». Бо хто після такої ночі переживе ще й таку дорогу?

Так я й не побачила Тадж-махал. І винуваті в цьому індійські клопи, що кусаються точнісінько, як і наші.

Про що промовчала історія

На Старій площі в Брюсселі є на що подивитися: архітектура будинків, які її обрамляють, така вишукана, що звикнути до цього неможливо, щоразу знаходиш щось новеньке. І не без гумору. Скажімо, колони одного з будинків прикрашає виготовлена з каменю та частина чоловічого тіла, якою сильна половина людства найбільше пишається. Брюссельці стверджують, що отакий знак по собі залишив кожний бельгійський пивовар як свідчення непереводу свого роду. І я не певна, що їм не доводилося запрошувати для цього діла сусідів, бо два десятки колон прикрашають цілі грона цих знаків чоловічої доблесті.

На Старій площі вам обов'язково порекомендують зайти до старої пивнички, де пригостять не тільки пивом, а й байкою. І мені молодий офіціант її розповів. З'ясовується, саме тут проводили свій другий з'їзд члени РСДРП. Люди вони були молоді, здорові, чимало з них приїхали до Брюсселя з Росії, тож і розслабилися, бо пива тут не бракувало. А руські люди як вип'ють, так і заспівати хочеться. Воно б і нічого, але співали сороміцьких пісень і поводилися не зовсім пристойно.

Тому втрутилася поліція і запропонувала «очистити приміщення». А з поліцією жарти які? От і довелося продовжити з'їзд за кілька днів, уже в Лондоні. Та про це ми вчили з історії у 7 класі.

А пиво... Офіціант запропонував на вибір 40 сортів (їх таки до біса було тих пивоварів!). Я вибрала, як мені здалося, найоригінальніше — вишневе. Якщо трапиться нагода зайти в ту пивничку, то вишневе не пийте — нагадує сидр. А втім, це справа смаку...

Творіть, колеги!

Фонд Александра фон Гумбольдта підтримує академічну науку України шляхом надання дослідницьких стипендій і матеріальної допомоги.

Торік 29 молодих українських науковців стажувалися в Німеччині. Цього року стипендії фонду одержать ще 13 учених.

Загалом, повідомляє Посольство Федеративної Республіки Німеччина в Україні, фонд Александра фон Гумбольдта безоплатно надіслав до Києва книжок на 2380 марок та устаткування на 86 тисяч марок.

Україна стала 123 країною світу, науковцям якої фонд надає допомогу.

У «євро» починають вірити

Першу позичку у майбутній європейській валюті «євро» офіційно зареєстровано на люксембурзькій біржі. Її випущено Європейським інвестиційним банком-фінансовим інститутом ЄС. Сума позички — мільярд «євро» — надається на сім років під 5,25 відсотка річних. Як відомо, перехід на «євро» у безготівкових розрахунках країн ЄС заплановано з 1 січня 1999 року, а в готівкових — з 2002 року.

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ, учень

Сімнадцята миттєвість весни

Сьогодні все не так. Більше сонця, повітря, бабусь із пролісками та веселих усмішок. І вже вчорашнє горе — не горе, і вже не клянеш долю, а тільки полегшено зітхаєш: «Нарешті! Нарешті він настав, цей перший день весни!»

Перше березня на календарі — це стартовий постріл для оптимістів та фантазерів. Вони одразу починають щось придумувати. Наприклад, організовують традиційні весняні фестивалі.

У Будапешті вінШуватимуть весну з 14 по 30 березня. Весняний фестиваль в столиці Угорщини має «юнацький» вік — 17 років. Щоправда, для свята це не так уже й мало. Тож організатор фестивалю — Угорська туристична корпорація — вже добре знає, на що саме очікують жителі та гості столиці цими днями. До Будапешта вже запрошено артистів, музикантів, співаків, художників з усієї країни. Протягом двох тижнів одна за одною йтимуть вистави й концерти. А ще буде безліч квітів, картин та дотепних жартів. Пірнай із головою у цю круговерть подій і святкуй з усіма прихід весни! Адже ми на неї так довго чекали...

Автомобіль — гроші, гроші — автомобіль

ПОЛЬСЬКІ власті мають намір у терміновому порядку встановити грошову заставу за придбані за кордоном автомобілі, що проїжджають транзитом територією країни, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Цій темі було присвячено прес-конференцію заступника міністра внутрішніх справ та адміністрації (МВСА) Польщі Яну-ша Шиманського. На його думку, нововведення стане на перешкоді незаконній процедурі продажу цих автомобілів на польській території.

За словами віце-міністра, громадяни колишнього СРСР, що пред'являють на польсько-німецькому кордоні автомобілі для транзитного проїзду, продають їх, не виїжджаючи з Польщі. До того ж, найчастіше в ролі продавця виступають литовці, а в ролі покупців -білоруси та росіяни. Вигода від такого продажу зрозуміла, адже ділки не сплачують ні польським, ні іншим властям необхідних податків і мит.

МВСА попереджає, що скоро згідно з нововведенням під час в'їзду до Польщі з власників придбаних за кордоном автомобілів братимуть заставу (приблизно 5 тисяч американських доларів). Під час виїзду з країни заставу, звичайно, повернуть, але тільки у разі, якщо власник автомобіля зможе представити його митникам. Інакше 5 тисяч доларів надійдуть до державної скарбниці Польщі.

Щодо ділків, то їм доведеться переглянути своє ставлення до польських законів. А ось тим, хто відкладає гроші для того, щоб придбати, наприклад, у Німеччині автомобіль для особистого користування, радимо вже нині починати збирання зайвих 5 тисяч «зелених».

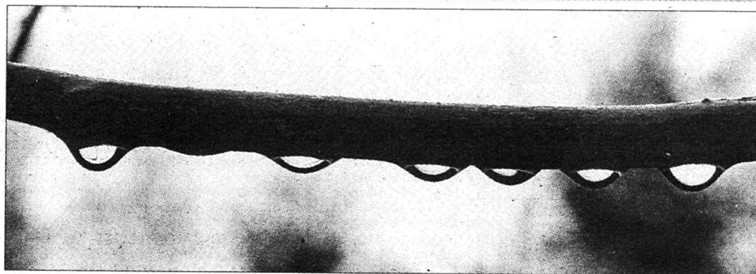

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Петра ЛЕЙКА

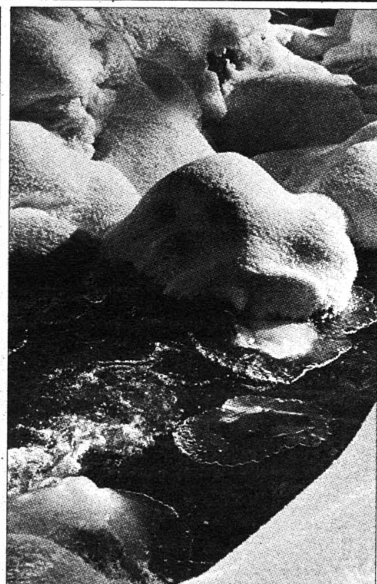
(Початок на 1-й стор.).

Либонь, і всесвітній потоп теж колись відбувся в результаті весняного кругообігу води в природі. Нинішня весна, як годиться, теж несподівана — хоча б тим, що позбавлена класичних прикмет та ознак весни. Запасів снігу не вистачило до середини зими, а справжні весняні дощі пролилися вже у лютому на голу землю. Отже, саме час писати на транспарантах: «Де наші весняні струмочки?! Куди дивиться влада?!» — і виходити на вулиці. Може, влада у черговий раз пообіцяє, що цього року всі бруньки розпустяться в строк і навіть раніше, а кленово-березового соку вистачить на всіх. А люди з транспарантами відчують себе справжніми паризькими комунарами й скажуть: «Ти ба! Он і справді щось зазеленіло. А якби не ми?»

... А якби не ми — все одно була б Весна!

Весна на ім`я Світлана

Виграшні пріоритети «Дружби»

ОДНЕ з найбільших торгових підприємств України — відкрите акціонерне товариство «Чернігівський торговельний центр «Дружба» отримало приз за кращу якість — міжнародної організації «Global Quality Management». Наш кореспондент зустрівся з головою правління торговельного центру, президентом асоціації універмагів республіки Василем Чичикалом і попросив його відповісти на кілька запитань.

— Василю Йосиповичу, наша газета 12 лютого розповіла про проблеми колективного підприємства «Комбінат громадського харчування «Дружба», яке розміщене під одним дахом з ВАТ «Чернігівський торговельний центр «Дружба». У декого склалася думка, що йдеться про ваш неблагополучний підрозділ...

— Справді, кілька років тому ми були в одній торговельній структурі. А нині ресторан, кафе, гастроном належать іншому власникові.

— Двоповерховий чернігівський торговий центр «Дружба» вражає розмаїттям товарів, насамперед вітчизняного виробництва...

— Я гадаю, якщо ми не будемо підтримувати вітчизняного виробника, то завтра не отримають зарплати наші покупці — робітники заводів, фабрик. Тоді навіть торгові організації з наповненими імпортним товаром прилавками опиняться в безвиході. Щоб цього не сталося, працюватимемо переважно з українськими підприємствами та фірмами. «Дружба» встановила взаємовигідне співробітництво із запорізькою взуттєвою фабрикою «Комфорт», миколаївською швейною фабрикою «Евіс», київською фабрикою «Дава», харківським заводом шампанських вин. У нас широкий вибір продукції місцевих підприємств — «Чексілу», «Хімволокно», м'ясокомбінату, Ніжинського заводу продтоварів. А взагалі маємо близько 2000 партнерів, які постачають нам свою продукцію.

— Я знаю, що зарубіжні фірми, щоб захопити ринки збуту в Україні, часто пропонують торговим організаціям досить вигідні умови, скажімо оплату товарних поставок після тримісячного терміну реалізації. І це часто-густо стає головною перешкодою на шляху вітчизняного товару до прилавку.

— Справді, проблема розрахунків за товари сьогодні найгостріша, адже торговельним підприємствам бракує оборотних коштів. Тільки мінімальний запас товарів у торговельних залах «Дружби» сьогодні коштує більш як три мільйони гривень. А для забезпечення повноти асортименту потрібно його на суму 6—8 мільйонів гривень. Цей рівень важливо утримувати щодня, а це дуже важко. З цієї причини наш торговельний центр щороку витрачає мільйон доларів лише на сплату процентів за отримані від комерційних банків кредити. Якби на урядовому рівні вирішили питання здешевлення кредитних ставок хоча б таким торговельним велетням, як наш торговельний центр, то це набагато знизило б ціни на товари, зняло б ряд пекучих проблем у торгівлі і виробництві.

Одним з реальних напрямів підтримки вітчизняного виробника, поліпшення ситуації в торговельній сфері могли б стати довгострокові кредити Міжнародного банку, передані торгівлі як оборотні кошти для розрахунків тільки з українськими підприємствами й фабриками. І, звичайно, під найжорсткішим контролем Національного банку. Це стимулюватиме випуск передусім конкурентоспроможної продукції, збільшення обсягів виробництва, зменшення ціни і, врешті-решт, забезпечення нормального обігу грошей. Адже грошова одиниця як форма обміну у фінансово-кредитній системі України сьогодні практично не працює. Тільки за рахунок монетарної політики забезпечити її стабільність і розвиток економіки неможливо. А торгівля — це та галузь народного господарства, через яку в недалекому минулому державі поверталося більш як 90 відсотків коштів.

До речі, ми перші в Україні почали шукати вихід з цього становища. Уже з кількома десятками виробничих підприємств, фірм співпрацюємо не за принципом купівлі-продажу, а шляхом спільного продажу товарів. Торговельна виручка за реалізовану продукцію зараховується через субрахунки підприємствам-постачальникам щоденно. А ті розраховуються з торговим центром за витрати по реалізації товарів. Така форма співробітництва, як показують перші підсумки, дає найбільший ефект, бо інтереси торгівлі та виробника збігаються. Вони націлені на кінцевий результат — швидше продати товар. Крім того, забезпечується 100-відсоткова гарантія розрахунків.

— Кажуть, у «Дружбі» деякі заводчани отримують зарплату у формі товарів.

— Ми уклали про це договори з кількома підприємствами Чернігова. Вони надають нам свою продукцію та сировину, які обмінюємо на інші товари. Зрозуміло, йдемо на це лише, щоб підтримати знову ж таки вітчизняного виробника.

— Ці та інші форми роботи з покупцями, партнерами і відзначено престижною міжнародною нагородою?

— Безперечно. Приз, який отримав наш торговельний центр, — це відзнака за стабільне нарощування якості продукції та послуг шляхом використання наявних ресурсів, за роботу на перспективу, збереження робочих місць, конкурентоспроможність.

— Асоціація універмагів України, яку очолюєте вже третій рік, має якісь спільні програми?

— До неї входить 42 універмаги. Ми прагнемо спільно розв'язувати деякі вузькі проблеми спрямування товаропотоків, концентрованого заповнення торговельних центрів регіональними товарами. Я хотів би, щоб до нашої думки прислухалися в урядових колах під час формування торгової політики держави. Її відсутність, як бачимо, вигідна, насамперед зарубіжному бізнесу. Тим часом розв'язання проблем вітчизняної торгівлі та виробництва затягується.

Інтерв'ю вів Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: Василь Чичикало.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Справа Блохіна зовні і зсередини

Спорт

ОЧІКУЮЧИ на Олега в холі афінського готелю «Нана», пригадував епізоди з далеких днів нашої юності, його блискучу футбольну кар'єру. І, звичайно, був прикро вражений, коли дізнався про Олегову відставку в клубі «Іонікос». Щоправда, інформацію мали однобоку — лише від афінського кореспондента російського агентства ІТАР-ТАКС. А вона залишала сумніви. Хоча напередодні вильоту до Афін, розмовляючи з Блохіним телефоном, дещо заспокоївся. Ані найменшого розпачу в його голосі не почув. «Прийдеш, — сказав Олег, — і в усьому сам розберешся»...

І от він у готелі разом із приятелем Дмитром Попандопуло, який працював перекладачем у нашого земляка ще в клубі «Олімпіакос». Щоправда, Олегові не потрібна така допомога. Адже грецькою володіє вже вільно. Мабуть, і цей факт певною мірою вплинув на ставлення до українського тренера в Елладі. Популярність його, повірте, величезна. У цьому переконався, коли розмовляв з уболівальниками, причому різних клубів, водіями таксі, колегами-журналістами. А прихильники «Іонікоса», який минулого тижня залишився без керманича, ладні розірвати на шматки президента клубу Канелакіса, звинувачують його у «зданих» матчах, вимагають повернути Блохіна.

А той, зважаючи на його принциповий характер, ані кроку назад не зробив би вже ні за які медяники. Хоча, ймовірніше за інерцією, переживає за команду. Тому й не відмовився допомогти визначити склад «Іонікоса» на календарний матч минулої суботи, що його грали в Салоніках. Поради Олег Володимирович давав своєму наступникові за допомогою радіотелефону, коли ми їхали його «Мерседесом», до речі, з київськими номерами, вулицями грецької столиці.

За словами багатьох моїх співрозмовників, Нікос Канелакіс просто робив веселу міну за поганої гри. Адже ініціатором розриву був сам Блохін. До речі, від авторитетного афінського спортивного журналіста дізнався, що власники кількох багатих клубів, зокрема АЇКа, «Олімпіакоса», ще кількох, зрадили ситуації, що виникла, і кожен сподівається побачити українця на чолі своїх колективів. І керівництво національної федерації, подейкують, не від того, щоб киянин очолив збірну Греції...

—Не шкодуєш, що після елітних клубів погодився працювати з другорядним на той час «Іонікосом»? У мене якесь дуже насторожене ставлення до маленьких клубів. Бо їхні господарі, як правило, надимають щоки, а за душею — ані шеляга не мають...

—Тут якраз зовсім інший випадок. Власник «Іонікоса» дуже багатий. Він регулярно виплачував зарплату і преміальні. Але була одна проблема: він сам купував гравців. А це, як на мене, має робити тільки тренер.

—А чи були у тебе в команді гравці, на яких міг покластися?

—Маєш на увазі, висловлюючись радянською термінологією, ядро команди? Ні, такого тут не спостерігається, бо існують класичні професіональні стосунки. Гравці зобов'язані незаперечно виконувати те, що їм пропонує тренер. Звичайно, що молодь, зважаючи на моє ім'я, у рот зазирала. Інша річ «старики», які прагнуть прожити в футболі ще певний час. Тому роботою себе не обтяжують. Тож є постійна небезпека виникнення конфліктів...

—Нещодавно в інтерв'ю ти стверджував, що «Іонікос» міг розраховувати на участь в одному з єврокубків. До якої міри це було реально?

—Два тижні тому ми перебували на п'ятому місці. У Кубку УЄФА змагатимуться три грецькі клуби, а до цього додай ще й чемпіона і володаря національного Кубка. До речі, в останньому турнірі «Іонікос» продовжує боротьбу.

—Тебе, либонь, уже замучили цим питанням. Але мушу повторити: чим керувався, коли йшов у відставку?

—Суто професіональне відчуття підказало мені, що команда, яку за два роки з невідомості вивів у міцні середняки, нездатна рухатися вперед. Навпаки —загальмувала, й розпочався рух у протилежний бік. Підтвердження цього — поразки від трьох команд, які вочевидь слабкіші за нас. Ми не мали права програвати.

—А чому так сталося?

—У команди немає стимулу рухатися вперед. Для досягнення більших висот потрібні нові сили, кілька виконавців високого рівня. Нинішнє становище «Іонікоса» — його вершина. А це мене як тренера-професіонала, а не заробітчанина якогось, просто не задовольняло.

—Цікаво, а яка була в ті дні реакція преси?

—Щодня в Афінах виходять чотирнадцять газет — дев'ять загальнополітичних і п'ять спортивних. І всі вони писали про ситуацію в «Іонікосі».

—Об'єктивно?

—Від відповіді утримаюся. Мене найбільше тішить прихильність народу. Історія повторюється. Як тоді, коли пішов з «Олімпіакоса», команду на тренуваннях охороняє поліція. Раніше били тренерів, які йдуть. Тут протилежна картина, готові надавати стусанів президентам.

... За чотири дні, що був з Олегом сам бачив, як щодня в нього брали інтерв'ю численні газетярі і знімальні групи телекомпаній. І цей інтерес, схоже, не згасає. Але продовжимо нашу розмову.

—Чого тобі найбільше не вистачає у Греції?

—Києва, Ірини-старшої, яка тут буває лише наїздами, та ... солоних огірочків.

—А на Кубок Дерюгіної — твоєї тещі завітати не збираєшся?

—Тепер, поки не працюю, маю вільний час. Тому, найімовірніше, прийду.

—Як проводиш дозвілля? Чи є в тебе в Афінах друзі?

—Друзі, слава Богу, є. А ще у Греції довге літо — дев'ять місяців. Отож більшу частину вільного часу проводжу на морі, граю в теніс, багато читаю. Але вихідний лише один — понеділок, а потім до неділі триває підготовка до чергової гри. З мною мешкає донька, яка навчається в англійському коледжі. Вечори присвячую переважно Іринці. А ще — чотирирічному Покерові — королівському пуделю.

... Коли прощалися в аеропорту, з поліцейського броньовика виліз симпатичний юнак, і усміхаючись, почав про щось гомоніти з Блохіним. Звернув увагу, що і міміка в обох співрозмовників схожа. За сім років Олег вже грунтовно вріс у грецьке суспільство, відчув його тонкощі. Його прийняли, вважають своїм. І незабаром, сподіваюся, опиниться він у якійсь, як він сам каже, великій команді. Хоча неподалік красивого будинку, де він мешкає, — мальовнича затока Егейського моря, йому часто сняться Київ, Дніпро, заповнені вщерть трибуни спорткомплексу «Олімпійський», де промайнула його яскрава футбольна кар'єра. Там — його справжній дім.

Афіни—Київ.

На знімку: в холі афінського готелю «Нана».

Дмитро КОНОВАЛОВ, «Голос України»

Лютневе сонце Алустона,

або Курортне місто взимку очима чужака

«ДУША моя рветься до вас, ненаглядна Катерино Матвіївно, як журавель у небо. Проте трапилася в нас невеличка затримка... Вважаю, десь на тиждень, не більше...»

З того, що не увійшло до листа. Все колоритне починається з 752-го метра над рівнем моря. Перед постом ДАІ на Ангарському перевалі тролейбус увічливо завмирає на мить, черговий роблено байдужим поглядом ковзає по ньому, і нас повільно крутить на 12-кілометровому узвозі з укритими кригою «вловлювальними кишенями», що круто здіймаються вгору на особливо карколомних поворотах, примушуючи думати, де небезпечніше: на висушеній протекторами трасі чи на них. Але десь за півгодини благополучно опиняємося в дивовижно-сумному світі зимового курортного міста.

Про Алушту путівників написано більш ніж досить. І до, і після воєн та революцій. У них добре-таки задурять голову тим, як тут хазяйнували таври, генуезці (при них у VI ст. місто почали називати Алустоном, трансформація в сучасну назву доволі прозора), турки — до білої й червоної гвардії включно. Проте коли чимось припав до душі алуштинцям, вони знайдуть дещо оригінальне. Підсунули й мені, уважно подивившись у вічі, ксерокс із путівника 1927 року. Автори й наклад невідомі. Текст — у стилі тих часів: «Влітку цей завмираючий на зиму куточок Південного Берега оживляють тисячі приїжджих, що прибувають сюди з усіх куточків нашого неосяжного Союзу полікуватися й відпочити». Немає літа, немає Союзу, і лише дві мови я чув на набережній міста...

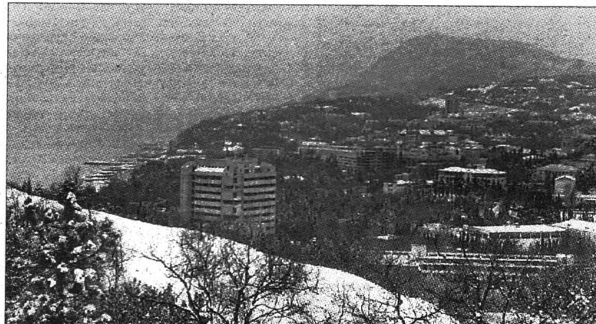
Крапка над «і». Голова міськради Б. К. Каляділ: «По Великій Алушті існує більш аніж 70 оздоровчих закладів. Нині працює менше десяти. Міжсезоння.»

«Ще хочу повідомити вас — дислокація наша проходить рівно, в обстановці братньої спільності та злагоди. Спілкуємося ми з товаришами й ні про що не зітхаємо, окрім як про вас, єдина й незабутня Катерино Матвіївно».

З того, що не увійшло до листа. Серед тих, котрих менше десятка, для знайомства обізнані люди порадили три. Після розмов із багатьма недомовками, про що цікаво говорити окремо, довелося вибрати останній: «акціонерне товариство «Санаторій «Золотий колос». Перший (чи один з найперших?) акціонований санаторій Південнобережжя. Його генеральний директор, головний лікар, заслужений лікар України В. І. Кулинич розповів про те, як відпрацювали цілорічну роботу, розв'язали питання обладнання, що вможливило перспективний розвиток оздоровниці. Загалом про переваги цієї місцевості перед Керчю, Феодосією чи Євпаторією. Для фахівців — манна небесна. Аж раптом вирвалося в нього наболіле:

— Та якщо ми рухнемо — зруйнується вся інфраструктура курорту. Але й самотужки не виживемо...

Так само, як на його прохання заступник з медичної частини Н. М. Бурзієв вичерпно розповідав про напрямки

лікування, яке надає санаторій, лікувальну базу —таку не кожна міська лікарня має, коли ні сіло ні впало махнув рукою:

— Ми з нашою базою можемо багато від чого вилікувати. Але тепер, перш ніж лікувати, треба боротися з функціональним розладом нервової системи. Особливо з урахуванням хвороб нашого часу. Якщо до перебудови таких хворих до нас приїздило процентів 50, то тепер — 80-95. Й аби ставилися самі до цього серйозно! Та виступи екстрасенсів перед великими аудиторіями налаштували людей на те, що раціональна психотерапія — суцільне шарлатанство.

А за кордоном те саме? Зараз багато людей туди їде —не нахваляться.

— Коли здорові, — відрізає з почуттям людини обізнаної комерційний директор санаторію Л. М. Сакун. — Стався випадок з одним нашим працівником: прихопило у такій поїздці серце, а вартість лише кардіограми — близько 20 доларів. У нас — для порівняння — двадцятиденна путівка разом з лікуванням — 590 гривень. Маєте бажання — порахуйте.

— Кинули людям гачка з тим закордоном, а чи воно корисне загалом для здоров'я, — замовчують, —посміхнувся Кулинич. — Та за рік-другий розберуться...

Мене цікавила вода. Як напруженість із питною, так і забруднення морської. Скільки про це писалося — не перелічити. Років зо два тому оперативні журналісти з Москви ехидствували, що бідолахи-відпочивальники тягали поверхами відра з водою.

І от — крапка над «і». Б. К. Каляділ: «Такої посухи не було сто років. Нині становище нормалізувалося. Якщо й відключаємо воду вночі — то для економії електроенергії. Загалом з питною проблем немає й не буде. А морська піддається повному біологічному очищенню. Є навіть недозавантажені потужності. Те, що море відповідає усім стандартам, підтвердили перевірки і фахівців з-за кордону, зокрема з Німеччини».

Зрештою, проблема не в проблемах, а в тому, що не вміємо вчасно відказувати.

«Назад пишу вам, розлюб'язна Катерино Матвіївно, бо видалася вільна хвилинка. Сидимо ми зараз на камінцях біля самого синього моря, ні про що занепокоєння не відчуваємо. Сонечко тут таке, аж в очах біло...»

З того, що не увійшло до листа. Для мене дивина, для директора будинку-музею Сергєєва-Ценського В. П. Циганника — природна річ: тридцятиградусна спека в лютому. Сидимо на сонечку біля могили письменника й розмовляємо про справи просвітницько-курортні. Директор розповідає, що зі 170 тисяч організованих курортників та 150 тисяч «дикунів» за сезон цей музей відвідує кожен десятий. 6 травня буде 35 років відтоді, як музей урочисто відкрив О. Т. Гончар. Але ювілей відзначатимуть 18-го через сезон туманів. І про те, що будинок архітектора Бекетова як яскраве поєднання культур української й російської — ще досі належно не досліджено. А також про відкритий нарешті у Робітничому (Професорському) куточку музей одного з найвиразніших представників російського зарубіжжя І. С. Шмельова й про те, як поруч з іншим будинком письменника є задум звести «каплицю Примирення, Каяття й Пам'яті жертв, загиблих у громадянських братовбивчих війнах». Культурна балачка інтелігентних людей у гарну погоду.

— Валерію Петровичу, а чому в центрі міста не побачити взимку жодної об'яви про якусь екскурсію? Лише місьске бюро запрошує завітати в гості.

Циганник дивиться на мене хвилинку, немов вагаючись, казати, чи ні, а потім промовляє спроквола: «А людей, які запрошували на ті екскурсії, ви не знайдете. Через те зайдіть у бюро». Там, звичайно, все як належить: на стіні першого поверху стенд із пропозиціями поїхати, подорожувати... Не за цим я йшов. Директор Алуштинського бюро подорожей та екскурсій Д. М. Коцеблюк теж це відчув, але домовилися лише про розмову щодо відкритих нових маршрутів. Ялтинська кіностудія, Георгіївський монастир та ще парочка зацікавлять, на щастя, не лише дилетантів. А от останні два — насторожили: Мармурова печера й Новий Світ. Будь-яка країна вважала б мати такі за честь. У нас з останнім, де поки що (!) існують реліктові ялівцеві гаї, а тому масове відвідування має бути закрите, «на перше місце вийшло питання грошей». Другому, як зазначають самі спелеологи, завдано шкоди, яка важко піддається підрахуванням. Довжина печери три кілометри, щоб пройти ними, треба вміти не лише в автобусі їздити. Отож скоротили маршрут удвічі, зробивши штучний вихід. А в тій печері таки скарби, що й фахівцям не бажано щодня туди навідуватися. Як у майбутньому запобігати подібному «зароблянню» грошей? Фахівці екскурсійної справи вбачають такий вихід: має бути проведений «процес сертифікацій туристсько-екскурсійних послуг і ліцензування туристсько-екскурсійної діяльності».

З начальником Алуштинської групи портпунктів Ялтинського морського порту І. Т. Прядком розмова вийшла теж цікава. І хоча дав він дозвіл на публікацію про «піратство» своїх співвітчизників, але згадавсь чомусь безсмертний вислів, який так закортіло перефразувати: «Крим, Петрухо, справа тонка!» Отож хто бажає морських прогулянок, попри дорожнечу морського транспорту, хай усе-таки пам'ятає, що квитки слід брати в самому порту й не сідати на 10-20-місні катерки, що підходять до пляжів. Особливо в районі Партеніта, Судака, там, де місця найбільш глухі. Бо, як зітхнув, згадавши, мабуть, два минулі сезони, Іван Тимофійович, «це ж море, не калюжа!»

«Відзначити треба, ненаглядна Катерино Матвіївно, народ підібрався згідливий, можна сказати, душевний, з вогником, отож ноги наші носять нас малолюдними звивистими вуличками містечка без утоми, бо обов'язок наш до того нас зобов'язує».

З того, що не увійшло до листа. Вже на другий день відрядження зі мною почали вітатися на вулицях. Місто маленьке, не сховаєшся. І так само все легше й відвертіше почали говорити ті, до кого я заходив по інтерв'ю. Вони залюбки відповідали на загальні запитання, зі зрозумілим сумом порівнювали те, що було п'ять років тому та є нині. Але щоразу наставав такий момент, коли люди прохали відкласти ручку, «це не для преси», і розповідали про свої справжні проблеми. Я йшов опісля цього напівпорожніми вуличками повз законсервовані будинки відпочинку, буяючі зимові парки, дивився на квітучий мигдаль по крутосхилах над Робітничим куточком і ловив себе на думці, що хочу оглянутися, аби пересвідчитися, чи не йде хтось назирці. Пару разів не втримався, озирнувся. Я був сам-один. Лише замки на дверях, хитання кипарисів на вітрі та стугін моря. Комерційний директор «Золотого колоса» назвав обережність моїх співрозмовників старим імперським мисленням. Я не місцевий, мені важко судити.

Крапка над «і». Думка Б. К. Каляділа: «Мафія? Є якась, але вони з'ясовують стосунки між собою і для відпочивальників не становлять якоїсь небезпеки. Для тих, хто приїздить, одна-єдина небезпека: «перерозслаблення», штормове море, забудькуватість хоча б у тому ж замиканні дверей своєї кімнати в будинку відпочинку чи санаторії».

Шукаючи кав'ярню «Берізка», де так гарно попити вранці каву з тістечками, «Бережок», де ввечері під шурхіт хвиль тільки дурний відмовиться від склянки доброго вина, «Пивний бар» з юним барменом, якого за незворушність ми називали «майбутнім директором «Єлисеєвського» та знайому лише нам — кільком тоді відпочивальникам, бо всі інші називали ту «точку» просто гастрономом, як і було насправді — кав'ярню «У сердитої дівчини», однак не знайшовши, бо те законсервовано на зиму, а на місці того щось зовсім інше, я почав розуміти, що втратив разом з літом шматочок того, що завжди хочеш повернути: волі та повної незалежності ні від кого. І немов почувши мене у дощовий, зі штормом, котрий починався, день святого Валентина, з «комка» полинув від гір до пляжу хвацький приспів: «Хорошо с похмелья мечом помахать!»

Наші? Свої! Оці зустрічні і проведуть у традиціях суто курортного міста: «Приходь ще!» Хамства тут немає. Невигідно. Товар відсутній? Скажуть ухильно: «Зараз дізнаюся й повідомлю результат». І про що б не велася розмова, закінчується вона традиційно: «Відпочивайте!» На моє здивування юний гірський рятувальник Андрій Лущенков розсміявся: «Та якщо ви з Києва, то чим вам ще тут займатися?» Погодьтеся, таке доброзичливе ставлення разом із чудодійним повітрям, морем, що так вабить освіжитися після спекотного дня, романтичними горами хоч кого змусять повернутися сюди ще раз.

Крапка над «і». Втім, не так. Прохання. Й не тільки Б. К. Каляділа: «Запрошуйте людей до нас».

«На проминулі злигодні, Катерино Матвіївно, не журіться, оскільки кваплюся повідомити вам, що нічого більше не передбачається, а тому поспішає душа моя до вас просто по гіпотенузі».

На знімках: *символ Алушти при 3-бальному морі; не часто гора Кастель бачить такий сніг.*

Фото Володимира ЧИРКУНОВА, «Алуштинский вестник».

Сергій ПОТАПЕНКО, журналіст

«Прошу мене стратити...»

Розстрільна справа

ОГОЛОШЕННЯ вироку зайняло більш як три години. На лаві підсудних було сім чоловік. Формування цієї злочинної групи почалося відразу після повернення Євгена Козлова із зони, де він провів понад 20 років. Добре знайомий з місцевими порядками і двічі судимий Олександр Дзигун. У різний час на лаві підсудних побували Павло Шолудько, Володимир Даруга та Анатолій Васильович Булах. Ім'я по батькові останнього вказано мною не випадково.

Ще один Булах входив до злочинного формування — Анатолій Анатолійович. Потрапив він туди не без допомоги батька, що й було враховано судом. Неповнолітній Анатолій став жертвою «сімейних традицій» — «смак зони» скуштували і батьки; і його старші брати, і дядько — Євген Козлов. Тепер і йому доведеться. Поки що вперше, як і Михайлові Сушку, який «відсвяткував» своє повноліття під час одного із судових засідань. У справі проходив ще один Булах —Микола Анатолійович, 1983 року народження. Малолітнього співучасника злочинів суд перевів до категорії свідків. Група, сформована Євгеном Козловим із родичів і односельців, діяла, здебільшого, в селі Макарівка Бобровицького району і навколишніх селах. Опис усіх злочинів, навіть короткий, зайняв би кілька газетних шпальт. Тому зупинимося на найтяжчих — вбивствах. Нагадаю тільки, що з вересня 1994 по січень 1996 року членами банди Козлова було вчинено 17 крадіжок. Дев'ять — із магазинів і їдалень, вісім — крадіжки особистого майна громадян. Нічні прогулянки підсобками та торговельними залами магазинів, хлівами і коморами односельців не задовольняли зрослих потреб злодіїв.

17 липня 1995 року Євген Козлов, узявши собі в помічники Михайла Сушка, вирушив на промисел до Бобровиці. Маючи дані, що у Володимира Козубенка, 1922 року народження, в будинку є рушниця і ще дещо, чим можна поживитися, вирішив усім цим заволодіти. Купили горілки, сіли на лавочці біля будинку Козубенка, попросили у діда склянку. Випили усі разом. Потім пригощав господар. Напросилися до хати — бойові нагороди подивитися. Погрожуючи пістолетом-запальничкою, Козлов зажадав від господаря рушницю та гроші. Заволодівши рушницею і патронами, злочинець почав погрожувати серйозніше. У пошуках цінностей і грошей Сушко вийшов до іншої кімнати. Пролунав постріл, ще один. Козлов потім запевняв, що перший випадковий, а другий — «щоб дід не мучився». Злочинці втекли, забравши деякі речі, трохи більш як три мільйони карбованців і рушницю. З неї згодом зроблять обріз.

9 листопада 1995 року, Київ. Черговою жертвою обрали Ольгу Лісниченко, 1915 року народження. Козлов був особисто знайомий з Ольгою Павлівною і бував у неї вдома. Останній раз зайшов попити чаю разом з Олександром Дзигуном. Ролі було розподілено. Господарка поралася біля плити. Дзигун накинув їй на шию зашморг, а він... порвався. Жінка закричала. Козлов, погрожуючи ножем, зажадав показати, де гроші. Вона сказала. Дзигун зашморгом, що залишився, задушив жінку.

Середина листопада 1995 року. На Київському залізничному вокзалі Козлов і Дзигун запримітили добряче підпилого чоловіка у шкіряній куртці. Сіли разом з ним в електричку й поїхали у бік Фастова. На станції Снітинка вивели його з вагона. Завівши до лісосмуги, що була поряд, почали роздягати. Чоловік чинив опір. Дзигун спробував задушити — не вийшло. Козлов витягнув із кишені молоток, наніс кілька ударів по голові. Майже роздягли, але чоловік прийшов до тями. Ще кілька ударів... Усього їх експертиза налічила 12. Роздягли. Пішли. Труп чоловіка не було пізнано. Особу досі не встановлено.

Останній епізод. У проміжках між крадіжками Євген Козлов не тільки вбивав. Устиг посидіти на лаві підсудних у Донецьку. Перевозив макову соломку. Оштрафували на 120 гривень. А його колеги із злодійського ремесла на початок 1996 року «прописалися» в слідчому ізоляторі. Взявши в підручні двох малоліток, Козлов у січні 1996 року під час обідньої перерви обікрав магазин у Макарівці. Затриманий наступного дня Євген Козлов сам розповів про свої злочини — зняв з себе тяжкий тягар страшної таємниці. На суді просив засудити його до розстрілу. Суд засудив Олександра Дзигуна також до смертної кари. Решту учасників злочинної групи засуджено до різних (від 1 до 6 років) термінів позбавлення волі.

Чернігівська область.

На знімку: ось вони — звірі...

Фото Валерія ШАЙГОРОДСЬКОГО.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Честь маю. Скільки коштує?

ДАВНЄ офіцерське вітання, а також дворянські дуелі відійшли в небуття. Навіть у поважних парламентських коридорах проблему честі можна з'ясувати... навкулачки. Наприкінці прагматичного XX століття моральні збитки зазвичай визначають матеріальним еквівалентом: що більша сума — то вищий рівень честі, гідності та ділової репутації. Невідповідність цих понять у шкалі цінностей, як свідчать редакційна пошта й судові хроніки, нерідко заганяє Феміду у глухий кут правового поля.

Івано-франківська газета «Галичина» у номері за 26 серпня 1994 року надрукувала коротенький допис свого кореспондента Ігоря Никоровича «Анатолій Прут за гратами. Хто наступний?» В ньому йшлося про те, що під час затримання бізнесмена за підозрою в «розкраданні державних грошей в особливо великих розмірах» було вилучено лише матеріальних цінностей на суму понад два мільярди карбованців.

Минуло два роки. А. Прут повідомив редакції, що кримінальну справу закрито через відсутність у його діях складу злочину. А щодо вартості матеріальних цінностей, то газета припустилася помилки. Насправді ж сума становила 240 мільйонів карбованців, це підтверджують матеріали кримінальної справи. У листі до редакції А. Прут наполягав на спростуванні неправдивих даних, на вибаченні за поширення відомостей, котрі зневажливо зневажають його особу.

«Одночасно повідомляю, — пише А. Прут, — публікація з наведенням у ній астрономічних, але неправдивих цифр негативно вплинула на мою честь, гідність та ділову репутацію і спричинила мені значну моральну шкоду. Тому прошу вирішити питання про відшкодування Пруту А. П. газетою «Галичина» моральної шкоди в розмірі 825 тисяч доларів США.

З повагою та найкращими побажаннями...»

«Галичина» надрукувала відповідну інформацію.

У відповідь газета зробила більше, аніж того вимагає закон про друковані засоби масової інформації, бо цей закон визначає термін звернення з вимогою про спростування неправдивих даних — один рік. З такою заявою міг звернутися адвокат ув'язненого А. Прута, але не зробив цього.

Отже минуло два роки. Газетна публікація не задовольнила А. Прута. Він звернувся з позовною заявою до Івано-Франківського міського суду, не повідомивши про це редакції. Від газети «Галичина» та кореспондента І. Никоровича позивач вимагає відшкодування на суму 1.600.000 гривень.

Не ознайомившись із позицією відповідачів, суддя В. Кочан ухвалює рішення про арешт майна редакції та особистого майна журналіста. Рішення виконувалося з блискавичною оперативністю /завжди б так! А надто, коли йдеться про справжніх, суспільно небезпечних злочинців. — Авт./. Ще й чорнило не просохло, як у редакції з'явилися судові виконавці. Випадок безпрецедентний, хоча процедуру арешту майна проводили начебто в межах закону, згідно зі статтею 152 ЦПК, яка дозволяє забезпечувати позови накладанням арешту на майно та рахунки. Але в цьому разі частину майна було передано редакції співзасновником — обласною радою. До того ж астрономічні розміри матеріального еквівалента моральних збитків мали б навести суддю на сумніви й роздуми. За яких обставин суд може вимагати обгрунтування вказаної суми, а відтак — доопрацювання позовної заяви. Та на практиці у справах такого гатунку нерідко править бал суб'єктивний фактор. Донедавна позивачів стримувало державне мито в розмірі 5 відсотків від зазначеної в заяві суми відшкодування. А нині законодавець лояльний, і державне мито становить лише п'ять неоподатковуваних мінімумів. Оскільки честь, гідність і ділову репутацію на терезах не зважити, то й суми коливаються «від» і «до». Пригадаймо: знаменитий генерал Лебедь зажадав від відповідача морального відшкодування на суму... один рубль. Хто як цінує свої зірочки! Міг вказати навіть одну копійку. До речі, українська Феміда прискіпливіша від російської: розмір відшкодування за моральні збитки не може бути менший, як один неоподатковуваний мінімум. Отака арифметика правового поля. А що за нею?

Події довкола газети «Галичина» розвиваються у двох площинах — на вершечку айсберга та під водою. Івано-Франківський обласний суд задовольнив касаційні скарги газети та кореспондента І. Никоровича щодо накладення арешту на майно й обмежився забороною відчужувати його. А. Прут заявив у суді, що особливих претензій особисто до журналіста не має, бо джерелом інформації була конкретна посадова особа. Однак заяву він не забрав, отож попереду — судовий розгляд. Щодо прихованих течій газета висловила свою позицію у редакційній статті «Реакція в наступі»:

«... Цей випадок — не відстоювання справедливості, а розправа над газетою та її працівниками за їх позицію, котра не до вподоби нашим політичним опонентам, в тому числі й певній частині правоохоронців. Позов на «Галичину» викликав найбільший громадський резонанс, дозволяючи здобути політичний капітал певним силам, зацікавленим у тому, щоб поставити «Галичину» на коліна напередодні передвиборчої кампанії. Заодно залякати тих, хто підтримує демократичний блок, викликати сумнів у людей щодо реальної сили влади. Це —добре спланований акт тиску, морального побиття, розрахований на деморалізацію всього творчого колективу редакції. Зрозуміло, кому вигідно вибити «Галичину» з колії, залишити без голосу напередодні виборчої кампанії ті політичні сили, які підтримує «Галичина»...»

Очевидно, колеги-журналісти мають підстави для такого висновку: в редакційних портфелях «Галичини» та «Голосу України» є матеріали про те, як рішення суду не виконують по кілька років, а в цьому разі продемонстровано дивовижну оперативність.

Прихований політичний відтінок судових справ щодо захисту честі, гідності та ділової репутації — навіч. Хіба ж випадково відповідачами часто виступають газети? Від справ такого гатунку задихається Старокиївський районний суд /центральний район столиці. — Авт./. У Львові левова частка таких справ припадає на Галицький районний суд. У цьому районі розташована редакція газети «За вільну Україну», яка чи не найчастіше виступає в ролі відповідача. До честі творчого колективу газети і львівського правосуддя, варто сказати, що газета не програла жодної із шести справ, хоча позивачі були круті й оцінювали образу честі та гідності кругленькими сумами. Наприклад, колишній мер Дрогобича Мирослав Глубіш оцінив завдані газетою моральні збитки сумою... 450 мільйонів карбованців. Це було під час передвиборчої кампанії. А після виборів, коли за кандидатуру М. Глубіша проголосувала мізерна кількість дрогобичан, гонор геть утратив у ціні: позивач навіть не з'явився до суду.

Львів'яни добре пам'ятають трагікомічний фарс, на який перетворилася тривала тяжба між двома дуже поважними львівськими леді. Одна з них, відома політична діячка, зажадала від прокурора області, щоб той заборонив порнографічну /на її думку/ книжку «Звідки я знайшовся?». Прокурор не зробив цього, бо фахівці не кваліфікували це видання як порнографічне. І тоді обурена пані І. «запропонувала» з телеекрана прокуророві та його дружині пані К... роздягнутися перед власними дітьми й показати, «як це робиться». Справу врешті виграла дружина прокурора, судові інстанції різних рівнів захистили її честь і гідність. І можна було б не згадувати тепер події давноминулі... Побувавши на тих судових засіданнях, де можна було зачерпнути чимало «полунички», я так і не написала нічого до газети, бо ніяково було за обидвох пані. Не захист честі й гідності, не захист юних душ від шкідливих книжок, а зовсім інше вигулькнуло на перший план. Запам'яталося, як бабусі з «групи підтримки» жували в залі судового засідання «шкільні» булочки й вигукували: «комуняцький суд», «більшовицький прокурор», «ганьба» і т. ін.

Правосуддя політичні мотиви відкидає. Так і має бути, але стане можливе лише в ідеальному правовому полі. А поки що...

—Справи, пов'язані із захистом честі, гідності та ділової репутації, дуже клопітні для суддів, потребують багато часу, —каже голова Галицького районного суду Львова Ярослав Мамчур. — Адже йдеться про речі ефемерні. Когось образа гідності приведе до інфаркту, а інший огризнеться» «сам дурень». Немає параметрів. Наведу приклад. Мати оцінила моральні збитки через утрату сина в ... тисячу гривень. І жінка, яка ненароком убила її сина, захищаючись від двох хуліганів, зажадала морального відшкодування на таку ж суму — тисячу гривень. Якби одну й ту власну справу щодо захисту честі, гідності та ділової репутації передали кільком суддям, кожний мав би свою точку зору щодо суми відшкодування. Усе залежить від життєвого досвіду. Якщо суддя відчув щось схоже на власній шкірі, він зможе реально оцінити ситуацію. А якщо ні?

«А якщо ні?». Це далебі не риторичне запитання хотілося б адресувати суддям, які розглядатимуть позовну заяву проти газети «Галичина». А тим часом з огляду на роль суб'єктивного чинника у тлумаченні питань честі та безчестя головний редактор львівської газети «За вільну Україну» Богдан Вовк, який «зуби з'їв» на справах такого гатунку, хоче зініціювати книгу нарисів про судові розборки довкола честі, гідності та ділової репутації. Така видання, вважає він, допомогло б і правосуддю, і журналістам...

Жарт номера

Прикмета
Обличчя, спотворене думкою.

Юрій БАЗИЛЄВ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

А Миколка хоче знати

Тато відповідь давав
Малому Миколі:
— Депутати, він сказав,
— Також вчились
в школі.
А чому ж тоді вони
Правил геть не знають,
Бо не сидять на місцях,
По залу гасають.
Більшість з них,
страшенно злі,
Руками махають,
Не дають комусь землі,
В когось забирають.
До трибуни так летять,
Наче біс їх носить.
І чомусь в них пан Мороз
Пробачення просить.
Доведеться ще йому
На добру пораду
Викликати нас дітей
у Верховну Раду.
Ми розкажем цим панам
Про шкільну науку,
Той, хто хоче говорити,
Хай підніме руку.
Хай всі разом не кричать,
Мов в звіринці тому,
Чемно слід відповідать
І то по одному.
Не завадило б ще їм
Культури навчитись,
А то ж соромно на людях
Без кінця сваритись.
Чого сваряться вони,
Скажи мені, тату!
Хіба їм також дають
Мізерну зарплату.
І скажи, ще скільки
Оцих депутатів,
І хто право їм дає
На сесії спати.
А якщо вже стільки їх,
Що й ліку не знають,
То навіщо цілий рік
Ще добирають.
А тепер питання вам,
Бо ж Миколка хоче знати:
Чи потрібно справді нам
Стільки депутатів?

Олена ЧЕЛЯДА.

Приз

ВАМ ЦІКАВО ЗНАТИ, ЯК ВСЕ ЦЕ БУЛО?

Та просто пішов передплату оформляти. Ну «правды » різні мені набридли, то я став каталог гортати. І, о Господи, виявляється, крім «Агітатора», «Нашої комуни» та «Зорі комунізму», ще маса видань є — останнім часом з'явилися. Знайшов я одне таке нове-новісіньке, передплатив. За два тижні мені конверт службовий прийшов. Відкрив — а там: «Вас запрошують для одержання виграшу...», і все таке: адреса, телефон, підпис, печатка.

Приїхав я до них, мене дівки довгоногі зустрічають, зуби скалять — посміхаються, значить. Дядько в малиновому піджаку з'явився і відразу до мене: «Любий ви наш, ми на вас уже чотири роки чекаємо!» Помилився, думаю собі. Хоча, чого дивуватися?! Я за чотири роки та серед таких див, та при такому піджаці теж забув би про родичів.

Але ні, не помилився він. Виявляється, вони приз придумали першому передплатникові. І як тільки мовив він це, ще одна дівиця вийшла довгонога, ще довгоногіша, ніж ті. Тацю золоту несе, а на ній —ключі. І стінка одна розсуватися почала, а там... машина. Та вся така іноземна!.. Очей не відвести! Дядько цей мене до машини підводить, ключі мені вручає і каже: «Ви тут приміряйте, поки ми документи оформимо». І зник. І довгоніжки теж. Тільки запах від них залишився.

Отож, стою я перед машиною. А вона така красива, виблискує вся. Обійшов я навкруг тричі, знайшов, куди ключ увіткнути. Але дивно якось... Я весь час думав, що двері збоку мають бути, до керма поближче. А тут — позаду, та ще й тамбурні. А в проході ще й колесо якесь та ще дещо. Перемудрили іноземці! Та й до керма через спинки довелося добиратися. Добре, що я худий, а коли б депутатові якому чи бізнесменові довелось? Чи жінці?..

Умостився я таки, аж раптом чую: «Добридень. Ми вас вітаємо і бажаємо приємної мандрівки». Я, звичайно, недовго оглядався, за пару хвилин здогадався, що це —сама машина. А потім музика включилася їхня, японська. Така урочиста, як похоронний марш. Тільки трохи швидша, як наш гопак, — адаптована до нашого брата.

Потім став я заводити мотор. А кнопок, ручок та приладів усяких у цій машині, як у нашому винищувачі! І жодних написів... Натиснув одну кнопку — стекла стали темніти.

Раптом чую голос: «Стоп, камера. Відзнято!» Дядько підійшов до мене. Зовні весь такий гладкий, як більярдна куля, позаду грива сива, ремінець брючний закриває. Режисером назвався, по плечах поплескав схвально...

Я що сказати хотів? Якщо по телевізору мене покажуть, то знайте: немає у мене машини. Хіба що ця!.. Красива, так?.. На гонорар купив!.. А на звороті, дивіться, —календар на наступний рік!..

Юрій АЗАНОВ.

Володимир ВАСЬКОВЦЕВ

Час, уперед!

Зібралися в кімнаті три чоловіки: Петрович — спец з діалогів, Теодорич — інженер фабул і сюжетів, Санич — генератор ідей і комічних трюків.

— Є свіжа ідея, — сказав Санич. — Писатимемо сценарій мультфільму. Мультик!

— Нормально! — разом підтримали Петрович і Теодорич. — На яку тему? Про що?

Поміркували, покрутили очима, вирішили:

— Про пияцтво.

— Хлопці, записуйте, я дозрів, — засяяв Теодорович. — Місто. Спекотне літо. Шістнадцятий поверх житлового будинку. На кухні не загвинчується водопровідний кран, безперервним струменем тече вода. Господиня, тицяючи в нього пальцем, схвильовано щось каже по телефону...

— Вона каже? — пожвавішав Петрович, спец з діалогів.

— Вона каже без слів, без зрозумілих слів. Під музику. Ти що, ніколи не бачив мультиків, де й так усе зрозуміло?

— О, здається пішло. Прокинься, Петровичу! Записуй. Значить, так... Зрозуміло, що господиня викликає майстра. Тільки-но вона кладе телефонну слухавку на місце, як лунає дзвінок і вимогливий стукіт у двері. На порозі, насупившись, під кутом сорок п'ять градусів до підлоги, стоїть дивний чоловік у тільняшці, зимовій ондатровій шапці, з величезним водопровідним ключем у руках...

— ... І проходить у квартиру, не вітаючись, —несміливо вставляє Петрович, позбавлений права плести хитромудрі діалоги. — Хлопці, про якого п'яницю вигадуємо? Їх так багато різновидів...

— Про ідіота! — розмахнувся дупелем сатири Теодорич.

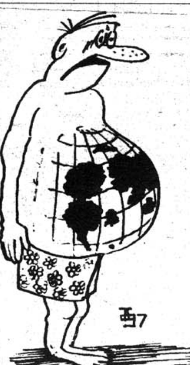
— Сантехнік з гайковим ключем рушив квартирою, відгвинчуючи усе на своєму шляху, ніби смерч. Він ішов найкоротшою дорогою — крізь стіни! — закручував пружину водяної феєрії Санич.

— Господиня..., без слів..., з віником у руках йшла його іржавим слідом, — докинув Петрович.

— Та ось він спіткнувся об ванну, професійним рухом відкрив воду, жадібно припав до неї, щоб напитися, втратив рівновагу і... — загальмував Теодорич.

— ... І, булькнувши, прослизнув в отвір для зливу води, — підхопив тіло сюжету, що падало, Санич. —Господиня шукає серед битої цегли й уламків меблів сліди погромника, котрий зник... Як раптом, поступово зменшуючись у розмірах, він починає циркулювати трубами, які охоплюють кухню. У трубах з холодною водою він б'є дрижаки і цокає зубами, а потрапивши до системи гарячого водопостачання, — зітхає, відсапується і блаженно сопе, як у парильні. Труби, пропускаючи його, надимаються, а пропустивши, —стискаються. Господиня ледве встигає стежити за ним...

— ... Пролітаючи ребристими батареями парового опалення, він у них страшенно гуркоче. Там, усередині. Гайковим ключем, залізом об залізо... Смішно? —запалився і відразу ж засоромився Петрович.

— Не гальмуй. Давай далі!

— У мене все...

На допомогу прийшов Санич:

— ... І несподівано вивалюється з нещасливого крану на очах у приголомшеної господині квартири. Вивалюється геть маленький, трохи більший за краплю. Проте, набравши повітря в легені, виростає до колишніх розмірів, з ненавистю накидається на кран і, загвинчуючи його, як на держак колодязя, намотує водогінну систему всього будинку, кварталу, міста!..

—... З-під землі, з ліхтарних стовпів, з димарів —фонтанами б'є вода! — дописав картину руйнування Петрович.

— ... Ідіот намотав труби хтозна звідки. Вирвав їх з м'ясом, дурень, мізантроп. А з крана все одно капає, як і капало! — підсумував Теодорович.

— А ось і фінал! — урочисто оголосив Санич. — Тож за вікном — всесвітній потоп... Господиня, тремтячи, висить на люстрі... Сантехнік, кинувшись востаннє в атаку, добиває кран, зав'язавши його морським вузлом. Потім, взявши «під козирок» зимової ондатрової шапки, загрібаючи своїм величезним гайковим ключем, як веслом, стоячи у ванні, що зірвалася з місця, ніби в човні, урочисто випливає вікном шістнадцятого поверху... У відкрите море!!!

— Молодці! — гаркнув Теодорович. — Усім спасибі. По чашечці кави і гайда додому. Завтра покажемо редактору.

— Ну то й що? — сказав редактор.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Демократ

Дід Охрім смикнув гранчак перваку, закусив крендельком і поліз на піч.

— Угу, ось вона — божа благодать, угу! — Охрім лагідно погладив себе по неосяжному пузі. — Угу!

Потім він неохоче зліз з печі, осушив ще один гранчак, заїв тюлькою і знову забрався на піч.

— А ось це вже просто рай, угу! Хоча... хоча... хоча... чогось все-таки не вистачає. А, зрозумів, Бог же трійцю любить, угу!

Він, крекчучи, ледве не вивихнувши собі ногу, зліз з печі і випив третю...

— Ось тепер уже те, що треба, ось тепер уже рай, угу! І хоча ніякого раю не існує, вченими це доведено, мені все одно добре! А якщо раю нема, то що ж це? — дід Охрім розгублено почухав лисину. — Ах, так це ж, як його там, — комунізм, ось!

— Чуєш, стара, а у нас уже комунізм, угу! —пробелькотів радісно Охрім, побачивши свою жінку, котра саме увійшла до хати.

— Я тобі покажу зараз комунізм! — Марія Никодимівна схопила кочергу. — Ти у мене зараз не захочеш комунізму, швидко перефарбуєшся в демократи!

— Так я ж і є демократ, істинний демократ, їй-богу, Маріє! — почав стукати себе в груди Охрім, одночасно намагаючись залізти під ряднину.

— Брешеш, ти не демократ, ти лжедемократ! — розставила крапки над «і» Марія Никодимівна і з усієї сили навернула діда кочергою.

Олександр ПЕРЛЮК.

— Прошу уваги, панове! Тихіше! — головуючий постукав олівцем по пляшечці пепсі-коли, потім, не відчувши ефекту, заходився дмухати просто в мікрофон.

Зал трохи вщух, і навіть панові Хапанюку, котрий нудьгував десь серед задніх, стало майже чутно те, що говорили через чільний мікрофон.

— Високоповажне панство, — дер горлянку оратор, —у цьому залі зібралася справжня еліта нашого суспільства заради розв'язання питання питань поточного моменту: де віднайти кошти для виплати зарплати та пенсій нашим славним трудівникам? І от через цей нестерпний гамір я не зможу надати слова для радикальних пропозицій всесвітньо визнаному авторитетові з питань реформування економіки, високоповажному панові Монетарському.

Тиша

Раптом головуючий утоґропав, що всі присутні, як-то кажуть, ані пари з вуст — вельми уважно слухають його, заінтриговані очікуваним вибриком пана Монетарського. А гамір — то гуркіт авто, що долинає крізь прочинені вікна.

— Та зачиніть, нарешті, вікна! — заволав головуючий.

— Через оті «Форди» та «Мерседеси» власного голосу не чуєш. Ич, розвелося, клятих! Не маємо від них спокою ані на вулицях, ані в залі засідань!

Нарешті всіх огорнула бажана тиша, і пан Монетарський впевнено та з запалом виголосив:

— За останніми даними наших аналітичних досліджень, що цілком збігаються з оцінками міжнародних центрів, величезні резерви доходної частини бюджету криються в нашому пільговому марнотратстві. Ми з вами, панове, потерпаємо через рудименти, я б сказав — пережитки, соціалізму, коли через відому політику зрівнялівки порозбухали невиправдані пільгові фонди усіляким (ще треба розібратися з ними) інвалідам, ветеранам та їм подібним утриманцям держави. За нашими розрахунками, якщо навести тільки в цій сфері порядок, можна істотно зменшити гостроту проблеми заборгованості із зарплат та пенсій.

Зал вибухнув схвальною овацією. Гриміло так, що і тисячі «Мерседесів», і навіть «Боїнги» не перегриміли б. Але панові Хапанюкові все те було байдуже. Адже в кишені лежав, приємно зігріваючи серце, службовий паспорт і авіаквиток на вранішній рейс до Торонто. Як завше, і як і для більшості з присутніх, на нього чекали відповідальні й тривалі відрядження — тепер по всьому американському континентові — вивчати передові методи випікання хліба.

— Тихо, тихіше, товариші! — ненароком обізвав товаришами присутніх головуючий за непереборною звичкою.

Тиша, — подумки усміхнувся Хапанюк, — аж мертва. То на фабриках, заводах, у колгоспах кричи, хоч лусни — тиша така, що аж у вухах дзвенить. Та не біда: от повчимося по всьому білому світові хазяйнувати, тоді й погомонимо.

І він хутко подався до гардеробу, аби вчасно зібрати валізу в далеку путь.

Юрій БОЛЬШАК.

Інформація про сьомий випуск акцій акціонерного банку «ЗЕВС»

1. Характеристика емітента

Акціонерний банк «Зевс» (надалі АБ «Зевс») був створений як закрите акціонерне товариство згідно з рішенням установчих зборів засновників від 11 червня 1993 року і зареєстрований Національним банком України 29 вересня 1993 року за № 199. Банк реорганізований у відкрите акціонерне товариство рішенням загальних зборів акціонерів 31 травня 1994 року.

Юридична адреса банку: Україна, 252032, Київ, вул. Комінтерну, 15.

Метою діяльності банку є одержання прибутку шляхом фінансового об'єднання зусиль банку з підприємствами і організаціями атомного енергетичного комплексу України, максимального наближення банківських послуг безпосередньо до значних виробників та споживачів електроенергії та забезпечення оперативного взаємозв'язку між ними у розрахунках за електроенергію, надання максимально широкого спектру банківських послуг.

Предметом діяльності банку є надання повного комплексу банківських послуг, передбачених чинним законодавством України та ліцензією Національного банку України.

Баланси та фінансові звіти за час роботи банку було перевірено незалежною аудиторською фірмою «Консультант». За результатами перевірки надано підтвердження, що фінансова звітність достовірно і повно відображає фінансову інформацію у відповідності до нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні. Сплачений і зареєстрований у Національному банку України статутний фонд АБ «Зевс» на момент оголошення емісії становить 12 200 000 гривень.

Вищий орган управління банком — загальні збори акціонерів. Рада банку здійснює контроль за діяльністю виконавчого органу. Керівництво поточною діяльністю здійснює правління банку.

Голова правління — Ананко Євген Павлович. Освіта вища економічна, кандидат економічних наук, стаж роботи 21 рік;

Головний бухгалтер — Явдюк Юрій Іванович. Освіта вища економічна; стаж роботи 16 років.

Чисельність працівників банку на 01.01.97 року — 265 осіб.

2. Опис ділової активності емітента

Основа політики АБ «Зевс» базується на засадах надійності, прибутковості, оперативності та максимальної зручності для клієнтів. Капітали банку працюють в основному на розвиток підприємств і організацій атомного енергетичного комплексу України та обслуговують споживачів електроенергії базових галузей народного господарства за розрахунками за електроенергію.

З метою максимального наближення банківських послуг безпосередньо до виробників та споживачів електроенергії банк формує мережу своїх філій у промислових регіонах України.

АБ «Зевс» здійснює комплексне розрахунково-касове, кредитне і валютне обслуговування своїх клієнтів, проводить операції з цінними паперами. Крім традиційних банківських послуг, банк виконує операції з векселями.

Банк має ліцензію Національного банку України № 41 від 26.09.1996 року на здійснення банківських операцій, у тому числі, на проведення операцій з валютними цінностями на внутрішньому та зовнішньому ринках. Банк налагодив мережу кореспондентських рахунків із 25 провідними банками світу, завдяки якій здійснюються розрахунки за експортними та імпортними операціями з державами СНД та далекого зарубіжжя.

АБ «Зевс» має дозвіл Міністерства фінансів України № 723 від 23.08.1995 року на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів, а також дозвіл на виконання функцій депозитарія інвестиційних фондів і інвестиційних компаній (№ 129 від 23.10.95 р.).

На момент прийняття рішення про чергову емісію економічні санкції органами державного управління, судом і арбітражем на банк не накладалися.

БАЛАНС акціонерного банку «Зевс»

(згідно з чинним законодавством пройшов аудиторську перевірку фірмою «Консультант»)

Статті балансу	станом на 01.01.96 р.(грн.)	станом на 01.01.97 р.(грн.)
АКТИВИ		
1. Каса і коррахунок в НБУ	1 795 440	3 235 448
2. Кореспондентські рахунки в інших банках	1 342 810	2 994 918
3. Кредити надані	1 724 520	6 544 783
4. Кошти, вкладені в цінні папери	11 589 610	27 844 219
5. Основні засоби банку та капвкладення	532 950	5 087 425
6. Дебітори	1 088 690	27 180 871
7. Інші активи	6 856 740	29 726 857
8. Збиток	—	—
ВСЬОГО АКТИВИ	**24 930 760**	**102 614 521**
ПАСИВИ		
1. Статутний фонд	3 673 660	11 824 840
2. Резервний фонд	346 410	1 447 810
3. Інші фонди банку	2 354 460	5 860 509
4. Кошти на рахунках клієнтів	2 453 140	6 710 216
5. Депозити юридичних осіб	3 515 440	6 398 051
6. Вклади громадян	2 955 230	1 354 825
7. Кредитори	529 270	7 873 240
9. Інші пасиви	2 353 510	41 515 651
10. Прибуток	6 749 640	19 629 379
ВСЬОГО ПАСИВИ	**24 930 760**	**102 614 521**

3. Дані про VII емісію акцій

З метою проведення активної фінансово-кредитної політики, підвищення платоспроможності банку, нарощення масштабів його діяльності та підтримання високих темпів розвитку, загальні збори акціонерів (протокол № 20 від 6 лютого 1997 року) прийняли рішення про збільшення статутного фонду АБ «Зевс» до 18 000 000 (вісімнадцять мільйонів) гривень шляхом додаткового випуску 2 900 000 (два мільйони дев'ятсот тисяч) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 2 гривні кожна на загальну суму 5 800 000 (п'ять мільйонів вісімсот тисяч) гривень.

Емісію проводитимуть серією VII-ZS за №№ 000001-2900000. Термін передплати акцій встановлюється з 15 березня 1997 року по 15 вересня 1997 року включно.

Оплата акцій здійснюватиметься в гривнях.

Акції банку випускають у паперовій формі. Після повної їх сплати і реєстрації випуску у Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку власникові акцій видається сертифікат на загальну кількість та номінальну вартість придбаних ним акцій.

Першочергове право на придбання акцій банку сьомої емісії за номінальною вартістю мають акціонери АБ «Зевс», що володіють акціями попередніх випусків. У разі нерозміщення акцій серед акціонерів, їх продаж для інших осіб здійснюватиметься з курсовою надбавкою.

Передплата акцій здійснюється шляхом укладення договору.

До дня закінчення передплати особи, які передплатили акції, повинні сплатити не менш як 30% загальної вартості передплачених ними акцій, а решту вартості —не пізніше шести місяців після реєстрації збільшеного статутного фонду банку.

У разі несплати у визначений строк, акціонер сплачує штраф у розмірі 10 відсотків річних від суми простроченого платежу. У разі несплати загальної вартості акцій протягом двох тижнів після встановленого строку платежу, банк має право реалізувати ці акції в порядку, встановленому його статутом.

Частка одного акціонера у статутному фонді банку обмежена 35%. Статутний фонд банку формується тільки за рахунок власних коштів акціонерів.

Для придбання акцій юридичним особам необхідно подати аудиторські висновки, баланс та звіт про фінансові результати та їх використання на останню звітну дату.

У разі придбання акцій на суму більшу ста неоподатковуваних мінімумів громадяни подають до установи банку довідку Державної податкової інспекції про джерела коштів, що спрямовуються для внесення плати за акції.

У разі недосягнення або перевищення оголошеної суми передплати приймається її фактичний рівень.

Рішення про прийняття фактичного обсягу емісії або про відхилення зайвої передплати приймають загальні збори акціонерів банку. Відмову в передплаті проводять згідно з переліком передплатників з кінця переліку. У разі дострокового розміщення акцій сьомої емісії, за рішенням ради банку, передплата може бути закінчена достроково.

У випадку відмови банку від випуску акцій, він зобов'язується повернути внески з оплати акцій за сьому емісію протягом 30 днів з дня прийняття такого рішення загальними зборами акціонерів.

Власники простих іменних акцій мають право:

— самостійно розпоряджатися акціями у відповідності до чинного законодавства з обов'язковою реєстрацією зміни власника в книзі реєстрації акцій банку;

— одержувати дивіденди пропорційно номінальній вартості акцій залежно від терміну їх обігу;

— брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через представника;

— на одержання частини майна банку пропорційно вартості акцій, що є його власністю, у разі ліквідації банку.

Нарахування дивідендів здійснюється за рахунок прибутку банку, який залишається в повному його розпорядженні після внесення передбачених законодавством України податків та платежів до бюджету та розподілу на формування фондів банку. Розмір дивідендів та термін їх виплати визначають загальні збори акціонерів.

4. Дані про попередні емісії

Статутний фонд банку формувався протягом 1993—1996 років шляхом проведення шести емісій. Всього було випущено 6 100 000 штук простих іменних акцій на загальну суму 12 200 000 гривень.

Перша емісія на суму 500 млн. крб. здійснювалась під час створення банку у 1993 році шляхом випуску 500 штук акцій номінальною вартістю 1 млн. крб. кожна.

Другу емісію було проведено на суму 1 500 млн. крб. шляхом випуску 1500 штук акцій номінальною вартістю 1 млн. крб. кожна.

Третю емісію — 8 млрд. крб. шляхом випуску 40 000 штук акцій номінальною вартістю 200 тис. крб. кожна.

Четверту емісію — 190 млрд. крб. шляхом випуску 950 000 штук акцій номінальною вартістю 200 тис. крб. кожна.

П'яту емісію — 400 млрд. крб. шляхом випуску 2 000 000 штук акцій номінальною вартістю 200 тис. крб. кожна.

Шосту емісію — 620 млрд. крб. шляхом випуску 3 100 000 штук акцій номінальною вартістю 200 тис. крб. кожна.

Із випущених в обіг 6 100 000 акцій у власності керівних працівників банку перебуває 57 604 штук акцій, або 0,94% від загального обсягу.

Передплата акцій сьомої емісії здійснюватиметься за адресами:

АБ «Зевс» — Київ, вул. Комінтерну, 15, телефон для довідок 246-59-40;

Кузнецовська філія — 265921, Рівненська обл., м. Кузнецовськ, мікрорайон Вараш, буд. 25, тел.: (03636) 2-25-78;

Енергодарська філія — 332606, Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Будівельників, 46, тел. (06139) 3-38-12;

Маріупольська філія — 341000, Донецька обл., м. Маріуполь, бул. Комсомольський, 74, тел. (0629) 23-27-53;

Рівненська філія — 266000, м. Рівне, вул. Княгині Ольги, 8, тел. (0362) 22-50-51;

Южноукраїнська філія — 329550, Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ, бул. Шевченка, 2, тел. (05136) 2-56-94.

5. Фактори ризику

Факторами ризику в діяльності емітента можуть виступати невизначеність та непослідовність економічної політики державних органів, нестабільність банківського законодавства, інші форс-мажорні обставини.

ВАТ «Чернівецький завод залізобетонних виробів та конструкцій» повідомляє своїх акціонерів, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 16 квітня 1997 року за адресою: Чернівці, вул. Галицький шлях, 46 в. Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 13.30.

Початок зборів о 14.00.

Порядок денний:

1. Інформація голови правління ВАТ про підсумки діяльності за 1996 р.
2. Затвердження змін та доповнень до статуту ВАТ «Чернівецький ЗЗВК».
3. Затвердження положень ВАТ (про загальні збори акціонерів, про спостережну раду АТ, про правління АТ, про ревізійну комісію АТ).
4. Вибори голови правління ВАТ.
5. Вибори голови та членів спостережної ради ВАТ.
6. Вибори членів ревізійної комісії ВАТ.

Всім акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу, або доручення на представництво фізичних або юридичних осіб.

Для ознайомлення з установчими документами ВАТ звертатися в комісію з підготовки зборів за адресою: Чернівці, вул. Галицький шлях, 46 в.

Довідки за тел. (03722) 2-95-55, 2-94-45, 2-94-43.

---

10 квітня 1997 року о 15.00 відбудуться загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства «Дніпрошина».

Порядок денний:

1. Звіт дирекції про фінансово-господарську діяльність товариства за 1996 р. та план діяльності на 1997 р.
2. Доповідь ревізійної комісії про результати проведених перевірок у 1996 р. та висновки про річний звіт і баланс підприємства.
3. Звіт ради товариства.
4. Вибори президента товариства.
5. Вибори ради товариства.
6. Вибори ревізійної комісії.
7. Затвердження річних результатів діяльності товариства, доповіді і висновків ревізійної комісії, порядку розподілу прибутку за 1996 р.
8. Затвердження плану роботи товариства та кошторису розподілу прибутку в 1997 р.
9. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.

Запрошуються для участі в зборах акціонери, які мають не менше 3000 голосів (своїх чи довірених). Для участі в загальних зборах необхідно мати: документ—посвідчення особи і посвідчення учасника зборів. З питань одержання посвідчення учасника зборів телефонувати: 98-39-85, 98-34-65, 98-37-49.

Збори відбудуться за адресою: Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, 118 а, Будинок культури «Шинник».
Їхати: автобуси №№ 32, 33, 45, 64; тролейбуси № 6, 9; трамваї № 12, 16.

Панове!

Акціонерно-комерційний банк соціального розвитку «Укрсоцбанк»

повідомляє про загальні збори акціонерів банку, які відбудуться **17 квітня 1997 року об 11.00** в актовому залі АТЗТ «Черкаський шовковий комбінат» за адресою: **Черкаси, вул. Енгельса, 170, АТЗТ «Черкаський шовковий комбінат».**

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності Укрсоцбанку та розподіл прибутку за 1996 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки діяльності Укрсоцбанку та реальності балансу за 1996 рік.
3. Про фактичні результати проведення восьмої емісії акцій Укрсоцбанку станом на 1.04.97 р. та їх затвердження.
4. Про зміни і доповнення до статуту Укрсоцбанку.
5. Про деякі зміни в складі ради банку та ревізійної комісії.
6. Різне.

Реєстрація учасників з 9.30 до 11.00.

Довідки за телефонами:
(044) 269-02-00, 269-25-36; (0472) 45-03-34, 47-03-48.

Открытое акционерное общество «Одесский углекислотный завод»

Извещает своих акционеров о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 18 апреля 1997 года в 13.00 по адресу: Одесса, ул. Степовая (Мизикевича), 28, кинотеатр «Серп и Молот».

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления ОАО и главного бухгалтера ОАО об итогах хозяйственно-финансовой деятельности за 1996 год и задачах на 1997 год.
2. Отчет председателя ревизионной комиссии о результатах деятельности ОАО в 1996 году.
3. Утверждение баланса ОАО за 1996 год, годового отчета правления и заключение ревизионной комиссии.
4. Утверждение распределения прибыли и размера дивидендов по результатам работы в 1996 финансовом году.
5. Планируемое распределение прибыли на 1997 год.
6. Разное.

Регистрация акционеров (их представителей) будет производиться с 9.30 до 12.30.

При себе иметь паспорт, свидетельство о рождении детей (в случае, если они являются нашими акционерами), выписку из реестра акционеров.

В случае невозможности личного участия в собрании, акционер может передать право голоса другому лицу по доверенности.

Правление ОАО «Одесский углекислотный завод».

Тел./факс (0482) 33-33-65.

Відкрите акціонерне товариство «Харківміськгаз» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 21 квітня 1997 року о 12 годині за адресою: Харків, вул. Жовтневої Революції, 57/59, ВАТ «Харківміськгаз» (актовий зал). Реєстрація учасників зборів — з 10.00.

Порядок денний:

1. Інформація в. о. голови правління про результати роботи за 1995 і 1996 роки і перспективи розвитку товариства.
2. Звіт спостережної ради.
3. Затвердження статуту ВАТ «Харківміськгаз».
4. Вибори членів спостережної ради.
5. Вибори голови та членів правління.
6. Вибори ревізійної комісії.
7. Затвердження внутрішніх нормативних актів товариства.

Для участі в зборах необхідно мати: документ, який засвідчує особу, доручення на право голосування на зборах (для представників акціонерів).

З проектами документів, пов'язаних з порядком денним зборів, можна ознайомитися у ВАТ «Харківміськгаз».

Телефони для довідок: 23-58-31, 12-61-27.

Правління.

До уваги акціонерів!

ВАТ «Ніжинський жиркомбінат» повідомляє своїм акціонерам, що збори відбудуться 10 квітня 1997 року за адресою: **Ніжин, вул. Шевченка, 166 (клуб залізничників).** Реєстрація учасників зборів — з 9.00 до 10.30. Початок зборів — об 11.00.

Порядок денний:

1. Підсумки роботи товариства за 1996 рік і затвердження розподілу одержаного прибутку з урахуванням нарахувань на розвиток виробництва та дивіденди.
2. Затвердження основних показників роботи товариства на 1997 рік та план розподілу прибутку з відрахуванням його частини на розвиток виробництва та дивіденди.

Усім акціонерам мати при собі документ, що засвідчує особу, або доручення на представництво фізичних або юридичних осіб.

Для ознайомлення з установчими документами ВАТ «Ніжинський жиркомбінат» звертатися до комісії з підготовки зборів за адресою: **Ніжин, вул. Прилуцька, 2.**

Довідки за тел. (04631) 3-12-71; факс 3-14-23.

ІНФОРМАЦІЯ

ПРО ТРЕТІЙ ВИПУСК АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ «ЛЕВАДА»

Характеристика емітента

Акціонерний банк «Левада» як відкрите акціонерне товариство зареєстрований у Національному банку України 7 квітня 1995 року, реєстраційний № 234. Він є правонаступником закритого акціонерного товариства АБ «Левада», зареєстроване Національним банком України 31 січня 1994 р.

Місце розташування банку: 257136, Черкаси, бульв. Шевченка, 266/1.

Зареєстрований та сплачений статутний фонд банку на дату прийняття рішення про випуск акцій становить 1.125.760 гривень.

Керівні особи АБ «Левада»:

голова правління Конопатський Олег Іванович (освіта вища, виробничий стаж 23 роки);

заступник голови правління Колесник Володимир Васильович (освіта вища, виробничий стаж 22 роки);

головний бухгалтер Середа Катерина Петрівна (освіта середня спеціальна, виробничий стаж 50 років).

Кількість службовців банку — 30 осіб.

АБ «Левада» створений з метою одержання прибутку шляхом надання комплексу банківських послуг клієнтам банку.

Простроченої заборгованості кредиторам і по платежах до бюджету на момент прийняття рішення про випуск акцій банк не має. Адміністративні та економічні санкції з моменту створення на банк не накладалися.

Опис ділової діяльності

Акціонерний банк «Левада» здійснює основні види банківських послуг у національній валюті. Банк має дозвіл Міністерства фінансів України за № 647 від 19 травня 1995 р. на здійснення діяльності з випуску і обігу цінних паперів.

Консолідований баланс АБ «Левада» (грн.)

АКТИВ	1.01.97 Р.	ПАСИВ	1.01.97 Р.
Грошові кошти	20.853	Статутний фонд	1.125.760
Кореспонд. рахунок	92.021	Резервний фонд	2.745
Кредити видані	1.158.932	Інші фонди	57.510
Кошти на резервному рахунку	—	Кошти на рахунках клієнтів	120.997
Основні засоби	35.673	Депозити	106.500
Малоцінний інвентар	15.112	Вклади і сертифікати	154.731
Матеріали на складі	16.728	Кредити отримані	—
Дебітори	22989	Кредитори	503
Затрати майбутніх періодів	39.245	Інші пасиви	388.595
Відвернені кошти	34.717	Прибуток	34.717
Інші активи	490.788		
Міжбанківські кредити видані	65.000		
БАЛАНС	**1.992.058**	**БАЛАНС**	**1.992.058**

Дані про емісію цінних паперів

Загальними зборами засновників акціонерного банку «Левада» (протокол № 14 від 18 грудня 1996 р.) було прийнято рішення про випуск 150.000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10 гривень кожна на суму 1.500.000 (один мільйон п'ятсот тисяч) гривень. Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії цінних паперів, будуть використані на поповнення статутного фонду і проведення активних операцій банку та на вкладання в ефективні і надійні фінансові проекти.

Емісія акцій цього випуску проводитиметься за такими серіями та номерами:

серія «A-IV» за номерами 000001 — 150000.

Акції випускаються у паперовій формі. Акціонер отримує сертифікат на загальну кількість акцій.

Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати, яка здійснюється АБ «Левада» самостійно.

Передплата починається з 12 березня 1997 р. і закінчується 12 вересня 1997 р. за адресою: Україна, м. Черкаси, бульв. Шевченка, 266/1.

Передплата на акції передбачає укладання договору, за яким покупець зобов'язується у строк повністю оплатити поточну курсову вартість акцій у національній валюті України, та подання звітності на дату перед внеском до статутного фонду. Якщо внесок, що перевищує 5% статутного фонду банку, покупець зобов'язаний подати в банк висновок аудиторської фірми про наявність вільних власних коштів на суму внеску. Після повної сплати підписаних акцій йому видається сертифікат на загальну суму акцій, засвідчений підписами і печаткою банку.

У разі перевищення або недосягнення рівня передплати випуск акцій проводитиметься в межах фактичного рівня передплати але не менш як 60 відсотків від оголошеної емісії.

Розмір дивідендів за простими іменними акціями визначають чергові загальні збори акціонерів за підсумками фінансового року.

Рух іменних акцій фіксується у книзі реєстрації власників іменних акцій. Власники іменних акцій мають право їх самостійно продавати, передавати, заповідати. Кожне відчуження обов'язково фіксується в книзі реєстрації власників іменних акцій. Реєстр власників акцій ведеться банком самостійно.

Продаж акцій їх власником можливий тільки після цілковитої сплати вартості акції, а також після закінчення строку передплати. Акції банку можуть бути реалізовані з курсовою націнкою у відповідності до попиту.

Перелік і результати попередніх емісій

Розмір I відкритої емісії становив 11.876 простих іменних акцій номінальною вартістю 10 гривень на загальну суму 118.760 гривень. Зареєстровано в Міністерстві фінансів України 20 квітня 1995 р., реєстраційний номер 167/1/95, розподілено між акціонерами банку і повністю сплачено.

Розмір II відкритої емісії становив 100700 простих іменних акцій номінальною вартістю 10 гривень на загальну суму 1.007.000 гривень. Зареєстровано в Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку 27 січня 1997 р., реєстраційний номер 72/1/97, розподілено між акціонерами банку і повністю сплачено.

У власності керівних працівників АБ «Левада» — 660 простих іменних акцій, що становить 0,59% від статутного фонду банку.

Чинником ризику діяльності АБ «Левада» є погіршення загального стану економіки України, підвищення ставок оподаткування та встановлення жорстких економічних нормативів, непослідовна політика щодо банків.

У разі реорганізації АБ «Левада» всі зобов'язання щодо випущених ним акцій переходять до його правонаступника.

Весна іде — весні дорогу

***ЯКЩО** ви опинитеся в Болгарії 1 березня, то неодмінно побачите на одязі у людей оригінальні, самобутні прикраси «мартениці». Отак за старою доброю традицією болгари зустрічають Бабу Марту — уособлення першого весняного місяця. Як правило, цей день сонячний і яскравий, але він стає ще тепліший від веселих поглядів і променистих посмішок людей, які дарують один одному «мартениці» з побажаннями здоров'я, щастя, благополуччя.*

Виготовляють «мартениці» з білої та червоної пряжі у вигляді китичок, кульок, улюблених усіма і неповторних народних ляльок Піжо та Пенда. Білий колір символізує довголіття, червоний — силу, здоров'я, стійкість.

У перший день березня рановранці кожна господиня виходить святково вбрана (наявність червоного кольору в одязі обов'язкова) і накидає червону тканину (килимок, покривало) на одне із дерев у садку, щоб усміхнулася Баба Марта, а врожай фруктів був багатий. Наряджають «мартеницями» і маленьких ягнят, телят, лошат, козенят, щоб росли вони великі й міцні.

Є повір'я, що цього дня бажано спекти пшеничні коржики, намазати їх медом і занести до кожної домівки. І буде її захищено від хвороб та напасті.

Весела ЗАЛОГІНА.

Говорять квіти

Любить — не любить?

Символіка рослин існує з давніхдавен. Так, квітка троянди — символ кохання, таємниці, лист пальми — знак перемоги, гілка оливкового дерева — символ миру, гілка лавра — символ слави, дуб є ознакою сили.

Скажімо, в країнах Арабського Сходу мова квітів зовсім інша. Якщо комусь дарують квітку, треба підшукати до її назви риму і вибрати з кількох слів, які римуються, те, що мали на увазі, даруючи. Наприклад, арабська назва лілеї римується із словом, котре означає тугу за кимось.

Із символікою квітів тісно пов'язана символіка кольорів. Так, у країнах Європи білий колір — цнотливість, червоний — кохання, зелений — надія, жовтий — ревнощі, синій — вірність, чорний — смуток.

Крім кольору, нерідко брали до уваги також і форму певної квітки. Зокрема, дельфініум у країнах Європи був символом честі, бо схожий зі шпорами лицарських чобіт, а колючі миколайчики свідчили про твердість характеру. Дзвоники були символом балакучості, а лопух ознакою набридливості.

У минулому багато рослин використовували для захисту проти стихії, різного роду «нечистої сили», чаклунства. Хто знайде чотирилисткову конюшину чи п'ятилисткову квітку бузку — тому нібито поталанить. Амулетом, що наче захищав людину в бою, була засохла зовнішня плівка цибулини деяких лілейних рослин, а цю цибулину воїни навіть вішали перед боєм собі на шию.

На Русі існувало повір'я: тирлич ніби оберігає людину від царської чи боярської немилості, того, хто носить при собі корінь плакун-трави, всі боятимуться. Мало хто, мабуть, не чув про любисток, в якому треба купати немовля, щоб воно росло вродливим, чи не відривав пелюсток ромашки, ворожачи «любить — не любить».

Деяким рослинам приписували здатність на відстані виліковувати хворобу. Так, коли болів зуб, треба було обмотати навколо мізинця руки жовтець вогнистий або жовтець їдкий.

Березневий народний календар

9 — свято на честь першого і другого віднайдення (обретіння) голови Івана Предтечі. Свято «обретіння» стало називатися в народі «обертіння». У цей день «чоловік до жінки обертається, і птахи обертаються з вирію».

14 — день преподобної мучениці Євдокії, у народі св. Явдохи. За повір'ями, саме цього дня з першою ластівкою з'являється до нас весна. Побачивши вперше цю пташку, діти в ластовинні поспішали попрохати: «Ластівко, на тобі веснянки, дай мені білянки!», а господині брали до рук грудку землі й кидали її на город зі словами: «Кріп сію!». На тому місці, де вона падала, мав зійти кріп.

22 — день пам'яті 40 мучеників Севастійських. На «сорок святих», за звичаєм, пекли 40 пампушок із пісною начинкою і готували обрядове печиво у вигляді жайворонків або сорок.

30 — день святого Олексія, чоловіка Божого. У народі це свято називають «теплого Олекси». «На Олекси щука розбиває хвостом кригу», — цей тріск можна почути вранці на березі річки. Святого Олексія шанують рибалки, сподіваючись доброго улову.

Ритми життя

Примхи «холодної» планети

***ЛЮДИНА** — це найменша часточка Всесвіту. Така обставина нас багато до чого зобов'язує, а саме: постаратися вписатися до місячних ритмів. Бо Місяць — найближче і найсильніше (після Сонця) діюче на нас небесне світило. Ввійти в ритм природного ходу подій дономоже звичайний відривний календар, що вказує на фази Місяця та час його заходу і сходу.*

Щомісяця ми ніби проживаємо чотири пори року. За старовинними уявленнями, Місяць у першу чверть («весна») зволожує, в 2-гу (повний місяць, «літо») — зігріває, в 3-ю, останню, чверть («осінь») — висушує і в 4-ту (новий місяць, «зима») — охолоджує. Тож, у період зростання Місяця людина активніша, енергійніша, удачливіша у своїх починаннях. У період зменшення Місяця життєздатність організму знижується, людина відчуває втому, все у неї просувається «зі скрипом».

Радимо зважити на основні правила життя «за Місяцем»: на період зростання Місяця плануйте найважливіші та найвідповідальніші справи, на період зменшення справи вже налагоджено, не потребують особливих зусиль.

Повний Місяць несприятливо діє на психіку. Особливо чуттєві до впливу повного Місяця жінки. Ліки, прийняті в повний Місяць, діють сильніше і водночас активніше проявляють побічну дію. Спиртне за повного Місяця категорично протипоказано. Весілля та інші торжества намагайтеся не влаштовувати на час повного Місяця.

Майже так само несприятливий і новий Місяць, що особливо сильно діє на чоловіків. У новий Місяць організм «на самому дні» спаду життєвої активності, імунітет найслабкіший, зростає ймовірність помилок і збоїв у поведінці. Отож на всіх позначаються примхи «холодної» планети. Головне, взявши на озброєння ці прості рекомендації, ми зможемо володіти ситуацією.

Наука бути жінкою

Я — найпривабливіша і найчарівніша

«Якщо ви вродлива, на вас звернуть увагу, якщо ви розумна, вас поважатимуть, але якщо ви приваблива, вас довго згадуватимуть».

(Софі Лорен).

Що ж насправді криється за поняттям «приваблива жінка»? Кажучи про привабливість, психологи мають на увазі зовнішній вигляд, манеру поведінки, вміння спілкуватися. Добре, якщо все це подаровано нам природою. А якщо ні? Не засмучуйтеся: привабливості можна навчитися. Хоча, звичайно, зусиль доведеться докласти чимало. Але якщо ви маєте наполегливість та терпіння і, головне, бажання стати привабливою — до справи!

Насамперед, треба полюбити себе. Йдеться про любов-самоповагу, коли людина знає про свої чесноти, пишається ними, вірить у себе.

Навряд чи хтось назве привабливою жінку, яка не звертає уваги на свій зовнішній вигляд, не слідкує за модою, не намагається виглядати привабливою за будь-яких обставин, навіть якщо на неї ніхто не дивиться.

Жінка, яка себе любить і поважає, ніколи не демонструватиме тим, хто поруч, своєї втоми, роздратування, поганого самопочуття.

Чи треба прагнути бути по-жіночому привабливою на роботі, в оточенні співробітників? Безперечно! Хоча справа і понад усе, проте жінка завжди має залишатися жінкою — чарівна усмішка і трішечки кокетування ніколи не будуть зайвими.

Нарешті, ваше світосприйняття. Погодьтеся, людину, яка цілком зосереджена на власних негараздах і говорить тільки про них, важко назвати привабливою. Привабливість — це оптимізм, вміння бачити сонце навіть за хмарами.

Виділіть для себе (краще перед сном) «хвилинки уваги». Поспостерігайте за своїм станом, за думками, настроєм, проаналізуйте свої негаразди і наступного дня спробуйте їх подолати. Якщо це вдалося, вважайте, що перший крок на шляху до того, щоб стати привабливою, ви вже зробили.

Головне, щоб костюмчик був добре припасований

Огрядним і худим

Перш ніж купити костюм, критично погляньте на себе в дзеркало і визначіться. Високому чоловікові підійде двобортний піджак, який застібається на два нижні гудзики і має ще два верхні — декоративні. А взагалі що їх більше, то кращий вигляд має костюм на високому чоловікові і гіршій — на невисокому, та ще й огрядному. Якщо високий чоловік купує піджак однобортний, він має застібатись, щонайменше, на три гудзики. Для приземкуватого чоловіка досить одного гудзика.

У костюмі для високих кращий вигляд мають піджаки зі світлої або картатої тканини, а брюки — з темної. Якщо піджак смугастий, тоді хай смуга буде непомітна. Брюки високого чоловіка не повинні бути надто вузькі.

Повним і невисоким чоловікам рекомендується однобортний піджак (з одним гудзиком) із тканини без малюнка або в нешироку смужку. Брюки — без манжетів, бажано, щоб вони були однакового кольору з піджаком. Ширина брюк — не надмірна, інакше постава здаватиметься ще кремезнішою.

Якщо вже з'явилося черевце, доведеться носити костюм-трійку — жилет оптично зменшує огрядність. Надто розповнілого маскує вільна, нараспашку куртка в поєднанні з в'язаним жилетом чи пуловером.

Мал. Дмитра ОПАНАСЕНКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289680.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311038.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.